

รายงานฉบับสมบูรณ์

กิจกรรมส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและ
เศรษฐกิจชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แพลตฟอร์มเพิ่มศักยภาพธุรกิจชุมชน (Building Community Enterprise: BCE)

ชื่อโครงการ น้ำมันหอมระเหยจากสมุนไพรสู่ผลิตภัณฑ์ Eco friendly (ปีที่ 3)

ชื่อหัวหน้าโครงการ/ผู้รับผิดชอบโครงการ ดร.ศศิวิมล จันท์สุเทพ

ชื่อสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

เสนอต่อ

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

บทสรุปผู้บริหาร

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโก อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี เป็นกลุ่มที่ปลูกสมุนไพรประเภทเหง้าหลากหลายชนิด อาทิเช่น ว่านเอ็นเหลือง ไพล ขมิ้นชัน ขมิ้นอ้อย ว่านชักมดลูก ว่านมหาเมฆ ว่านนางคำ เป็นต้น โดยดำเนินการปลูกอย่างมีคุณภาพ ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP พืชอาหาร 07-GAP-ICAPS-023/63) ปัจจุบันมีการแปรรูปจำหน่ายในรูปแบบสมุนไพรอบแห้ง แต่ด้วยในพื้นที่มีการปลูกสมุนไพรประเภทเหง้าเป็นจำนวนมาก ทำให้มีปัญหาคือ โรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ไม่เพียงพอที่จะอบสมุนไพรได้ทัน ทำให้เกิดความเสียหายของผลผลิต อีกทั้งบางปีราคาสมุนไพรอบแห้งก็มีราคาตกต่ำ ไม่มีการประกันราคา ทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโก จึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการใช้ประโยชน์สมุนไพรที่ปลูกที่หลากหลายและมีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น เช่น การสกัดน้ำมันหอมระเหยและการพัฒนาต่อยอดไปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพจากน้ำมันหอมระเหย เช่น สเปรย์อโรมา บาล์มอโรมา กลิ่นธรรมชาติในส่วนผสมของสบู่ และโลชั่นสมุนไพร เป็นต้น เนื่องจากสมุนไพรประเภทเหง้าจะมีสาระสำคัญหลักเป็นกลุ่มน้ำมันหอมระเหย ซึ่งมีสรรพคุณเด่นที่แตกต่างจากกลิ่นหอมสังเคราะห์ คือ สรรพคุณต้านอนุมูลอิสระ ประกอบกับพฤติกรรมของผู้บริโภคในยุคสมัยนี้ ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมกันมากขึ้น ต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรทั้งกับตัวเองและสิ่งรอบตัวมากขึ้น การผลิตสินค้าในกลุ่ม Eco Friendly จึงเป็นทางเลือกที่ดีและน่าสนใจอย่างมากให้กับผู้บริโภคในยุคสมัยใหม่นี้ แต่ปัจจุบันทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโก ยังขาดองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการสกัดน้ำมันหอมระเหย การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพเชิงสร้างสรรค์ รวมถึงการสร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์และช่องทางการตลาดออนไลน์

จากการดำเนินงานในปี 2565 ที่ผ่านมา คณะทำงานได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการสกัดน้ำมันหอมระเหย แนวทางการตรวจสอบคุณภาพน้ำมันหอมระเหยให้มีมาตรฐานและการขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์น้ำมันหอมระเหย รวมถึงจัดทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบ (Prototype) น้ำมันหอมระเหยเบื้องต้น ทำให้ในปัจจุบันทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโก มีองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการสกัดน้ำมันหอมระเหย สามารถสกัดน้ำมันหอมระเหยจากพืชสมุนไพรด้วยเครื่องกลั่นไอน้ำแรงดันที่มีคุณภาพ ช่วยเพิ่มมูลค่าสมุนไพรและสร้างจุดเด่นให้กับผลิตภัณฑ์ได้ สำหรับการดำเนินงานในปีที่ 2 ซึ่งเป็นปีงบประมาณ 2566 ได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ มีความเป็นมิตรกับผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ผงขมิ้น ครีมนวดคลายเส้น น้ำมันนวดสมุนไพร และชาสมุนไพร สร้าง Story telling ให้ผลิตภัณฑ์โดยมีผลิตภัณฑ์หลากหลายชนิดจากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหยภายใต้ชื่อ “ไพรราช” ซึ่งมาจากคำว่า “ไพร” ที่หมายถึง พญาป่าไพรที่พร้อมพรั่งไปด้วยพืชพรรณธรรมชาติและสมุนไพรที่มีคุณประโยชน์มากมาย มารวมกับคำว่า “ราช” ที่หมายถึง จังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นถิ่นกำเนิดของผลิตภัณฑ์เหล่านี้ จึงนับว่าชื่อ “ไพรราช” นั้น เป็นชื่อที่ไพเราะ สามารถแสดงตัวตน อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังได้ร่วมกันออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้ตรงกับอัตลักษณ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ และส่งเสริมภาพลักษณ์ Eco friendly ของผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหยจากธรรมชาติ โดยใช้สีเขียวธรรมชาติ ดุสสายตา เป็นโทนสีหลักบนบรรจุภัณฑ์

ในปัจจุบันผลิตภัณฑ์หลายชนิด เช่น น้ำมันนวดสมุนไพรและครีมนวดคลายเส้น ซึ่งเป็นตำรับที่คิดค้นโดยกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ เป็นที่ชื่นชอบของผู้บริโภค ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี มีการซื้อใช้ซ้ำและมีผู้ติดต่อให้นำไปจำหน่ายยังสถานที่ต่างๆ แต่ด้วยกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ ไม่มีสถานที่ผลิตที่ได้มาตรฐานและไม่มีผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ทำให้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ได้ในวงจำกัด ไม่สามารถขยายกลุ่มลูกค้าและขยายธุรกิจได้ขาดโอกาสในการเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชน ทางคณะผู้ดำเนินโครงการได้เห็นถึงอุปสรรคปัญหาและศักยภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ ความเป็นไปได้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ Eco friendly และโอกาสของช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ จึงได้จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการในเรื่องมาตรฐานผลิตภัณฑ์และการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานโลหะหนักที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพรและการวิเคราะห์ การทำสบู่เหลวสมุนไพร การออกแบบสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร แนวทางการเพิ่มมูลค่าตลาดเชิงพาณิชย์ สำหรับสินค้าสมุนไพรเพื่อเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ การสร้างโมเดลธุรกิจสำหรับพัฒนาสินค้าเกษตรด้วย Business Model Canvas (BMC) และเทคโนโลยีการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ ในวันที่ 2, 7 และ 14 พฤษภาคม 2568 และการศึกษาดูงานโรงผลิตเครื่องดื่มมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ วิจัยดิน พืชและวัสดุการเกษตร และห้องปฏิบัติการวิเคราะห์วิจัยพฤกษเคมี ในวันที่ 2 พฤษภาคม 2568 และการเยี่ยมชมสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรและสวนสมุนไพรของวิสาหกิจชุมชนไทยเอิร์ธเซ็นเตอร์ ในวันที่ 26 สิงหาคม 2568 จากการประเมินผลการฝึกอบรมด้วยการใช้แบบสอบถาม พบว่าผู้เข้าร่วมฝึกอบรมมีความพึงพอใจด้านคุณภาพการให้บริการจัดฝึกอบรมเฉลี่ย 90.2 เปอร์เซ็นต์ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้ไปขยายผลได้ทั้งประยุกต์เป็นองค์ความรู้ใหม่ เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้/ เผยแพร่ต่อ และให้คำปรึกษา/ ให้บริการได้ 85.3 เปอร์เซ็นต์ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์กับการประกอบอาชีพได้ 88.6 เปอร์เซ็นต์ และมีความพึงพอใจหลังการรับบริการฝึกอบรมเฉลี่ย 92.5 เปอร์เซ็นต์

สารบัญ

รายการ	หน้า
บทที่ 1	4
บทที่ 2	26
บทที่ 3	56

บทที่ 1 บทนำ

แบบฟอร์ม

2
5
6
8

ข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
การส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม
เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน

แพลตฟอร์มเพิ่มศักยภาพธุรกิจชุมชน
Building Community Enterprise : BCE

แพลตฟอร์มเพิ่มศักยภาพธุรกิจชุมชน (Building Community Enterprise : BCE) จัดทำขึ้นเพื่อให้หน่วยงานความรู้ด้าน วทน. และการบริหารจัดการ การตลาด ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันและวางรากฐานทางเศรษฐกิจให้กับผู้ประกอบการชุมชน ทั้งนี้ แพลตฟอร์ม BCE มุ่งเน้นการพัฒนาสินค้า(Product) และบริการ(Service) ตลอดห่วงโซ่คุณค่า(ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง) มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการด้วยการต่อยอดภูมิปัญญา นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน(Quality & Standard) มีกระบวนการในการช่วยผู้ประกอบการในการจัดทำโมเดลธุรกิจ(Business model) และแผนธุรกิจ(Business plan) ที่ชัดเจนตอบโจทย์ทั้ง ตลาดออฟไลน์และออนไลน์ ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับสินค้าและบริการของธุรกิจชุมชนและส่งเสริม วิจัยคิดและการดำเนินธุรกิจในรูปแบบของธุรกิจเพื่อชุมชน(Business for Community) หรือธุรกิจเพื่อสังคม(Social Enterprise) ได้ ในอนาคต

ขั้นตอนการพัฒนา	แนวทางเบื้องต้น
ปีที่ ๑ มาตรฐาน เตรียมพร้อมสู่การขอรับรองมาตรฐาน	การให้ความรู้ เทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ เช่น GMP ออย. มผช.
ปีที่ ๒ โมเดลธุรกิจ ขับเคลื่อนโมเดลธุรกิจ	นำโมเดลธุรกิจมาใช้ในการขายสินค้าและบริการผ่านช่องทางออฟไลน์ และออนไลน์
ปีที่ ๓ ธุรกิจยั่งยืน พัฒนารูธุรกิจสู่ธุรกิจเพื่อสังคม	ส่งเสริมการดำเนินงานของธุรกิจเพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นธุรกิจเพื่อสังคม

☐ โครงการใหม่

☐ โครงการต่อเนื่องปีที่ 2

☒ โครงการต่อเนื่องปีที่ 3

1. ชื่อหน่วยงาน : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

2. ชื่อโครงการ : น้ำมันหอมระเหยจากสมุนไพรสู่ผลิตภัณฑ์ Eco friendly ปีที่ 3

3. ห่วงโซ่คุณค่า (Value chain) : 01: การพัฒนาและยกระดับการเกษตรมูลค่าสูงของภาคกลาง

ระบุห่วงโซ่คุณค่าที่สอดคล้องกับภาค

4. รายชื่อผู้รับผิดชอบโครงการและผู้ร่วมโครงการ

รายชื่อผู้ร่วมโครงการ ระบุชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง เบอร์โทร อีเมล	หน้าที่ รับผิดชอบใน โครงการ ¹	องค์ความรู้/เทคโนโลยี/ นวัตกรรมที่รับผิดชอบ ในโครงการ	ประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ²
1. ดร. ศศิวิมล จันทร์สุเทพ ตำแหน่ง นักวิจัย ปฏิบัติการ เบอร์โทร 0863591055 อีเมล fagrsnmch@ku.ac.th	หัวหน้าโครงการ	- การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร - การออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ - มาตรฐานผลิตภัณฑ์และน้ำมันหอมระเหย เช่น มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน และ/หรือ CPTG - การตรวจวิเคราะห์คุณภาพผลิตภัณฑ์	การศึกษา - ปริญญาโท (เทคโนโลยีชีวภาพทางการเกษตร) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ - วท.ม. (เทคโนโลยีชีวภาพทางการเกษตร) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ - วท.บ. (พฤกษศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ความเชี่ยวชาญและความชำนาญ สารพฤกษเคมีในพืช การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากพืช การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืชเพื่อผลิตสารพฤกษเคมี เทคโนโลยีชีวภาพทางการเกษตร ประสบการณ์ทำงาน/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง - วิทยากรฝึกอบรมเรื่องน้ำมันนวดคลายเส้นโรมา หอมชื่นใจ ผ่อนคลายกาย ในงานเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน - วิทยากรฝึกอบรมเรื่องการทำโลชั่นสมุนไพร ให้แก่อาจารย์และนักศึกษาต่างชาติในโครงการแลกเปลี่ยนระหว่างมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และมหาวิทยาลัยต่างประเทศ - การพัฒนารวบรวมจากบัวบกอินทรีย์ ภายใต้โครงการ business unit มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปี 2565
2. นางสาวกพร สาทลาลัย ตำแหน่ง นักวิจัย ชำนาญการ เบอร์โทร 0861094465 อีเมล rdispa@ku.ac.th	ผู้ร่วมโครงการ	- เทคโนโลยีการสกัดสารและน้ำมันหอมระเหย - การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องสำอางจากสมุนไพร สารสกัดธรรมชาติ และน้ำมันหอมระเหย	การศึกษา - วท.ม. (เคมี) มหาวิทยาลัยบูรพา - วท.บ. (เทคโนโลยีชีวภาพทางการเกษตร) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ความเชี่ยวชาญและความชำนาญ เคมีอินทรีย์ และเคมีผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ ประสบการณ์ทำงาน/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง - โครงการคลินิกเทคโนโลยี: การถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูปสมุนไพรในท้องถิ่นเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพสำหรับธุรกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี - โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการสกัดสารและแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรไทย - โครงการผลิตและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สุขภาพจากมะกรูดอย่างครบวงจร - โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สารสกัดกระเจียวแดงเข้มข้นเพื่อใช้ในการผลิตเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพและใช้สำหรับควบคุมอะฟลาทอกซินในผลิตภัณฑ์อาหาร - โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตชาจึงจู๋นำคุณภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าและยกระดับผลิตภัณฑ์

			- โครงการสกัดน้ำมันหอมระเหยจากพืชสมุนไพรและวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อัดลักษณะของท้องถิ่นที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ
3. อ.ดร. เกษมสันต์ สกฤตรัตน์ ตำแหน่ง อาจารย์ ภาควิชา ส่งเสริมและนิเทศศาสตร์ เกษตร คณะเกษตร กำแพงแสน เบอร์โทร 085 2489991 อีเมล agrkss@ku.ac.th	ผู้ร่วมโครงการ	การถ่ายทอด เทคโนโลยี การจำหน่ายสินค้า ออนไลน์	การศึกษา - ปริญญาตรี กศ.บ.(เทคโนโลยีทางการศึกษา) คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา - ปริญญาโท ศษ.ม.(เทคโนโลยีการศึกษา) คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ - ปริญญาเอก ค.ด.(เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ความเชี่ยวชาญและความชำนาญ - เทคโนโลยีสารสนเทศในงานส่งเสริมการเกษตร - การออกแบบและพัฒนาสื่อในงานส่งเสริมการเกษตร - เครือข่ายสื่อสังคมออนไลน์กับงานส่งเสริมการเกษตร - การประยุกต์เทคโนโลยีเพื่อช่วยยกระดับการพัฒนา สินค้าเกษตรและตลาดสินค้าเกษตรออนไลน์ - การออกแบบระบบการเรียนการสอน และศูนย์เรียนรู้ ชุมชนเสมือน ประสบการณ์ทำงาน/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง - วิทยากรบรรยายให้กับหน่วยงานภายในและภายนอก ในหลักสูตรในหัวข้อการผลิตสื่อมัลติมีเดีย การตลาด ออนไลน์ การถ่ายภาพ การตัดต่อวีดิทัศน์ เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อเสริมประสิทธิภาพการทำงาน การ ใช้ Microsoft office และ กราฟฟิกส์ & อินโฟกราฟิก
4. อ.ดร.นราธิป สุจินดา ตำแหน่ง อาจารย์ โครงการ จัดตั้งภาควิชานวัตกรรม อาหารปลอดภัย คณะเกษตร กำแพงแสน เบอร์โทร 082-5592999 อีเมล narathip.suj@ku.ac.th	ผู้ร่วมโครงการ	การออกแบบสถานที่ ผลิตตามมาตรฐาน	การศึกษา - Ph.D. (Agricultural process engineering) Universiti Putra Malaysia, Malaysia - D.Eng. (Food engineering) Maejo University, Thailand - วศ.ม. (วิศวกรรมการผลิตแปรรูปผลผลิตเกษตร) มหาวิทยาลัยแม่โจ้ - วศ.บ. (วิศวกรรมอาหาร) มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ความเชี่ยวชาญและความชำนาญ - food machine design - food plant design - process control - precision agriculture - agricultural and food processing and engineering ประสบการณ์ทำงาน/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง Sujinda N., Saengsuwan T., Chaichana N., 2024. A study on drying characteristics, color, and vitamin C preservation of green banana slices using a vacuum heat pump system. Agricultural Engineering. 28(1): 167-184

5. นางสาวจิตติมา จิรโพธิธรรม ตำแหน่ง นักวิจัย ปฏิบัติการ เบอร์โทร 063 9831651 อีเมล fagrjij@ku.ac.th	ผู้ร่วมโครงการ	- การตรวจวิเคราะห์คุณภาพผลิตภัณฑ์ - การศึกษาดูงาน	การศึกษา - วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การอาหารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม - วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ความเชี่ยวชาญและความชำนาญ - เทคโนโลยีการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวผัก ผลไม้ และการวิเคราะห์คุณภาพ - การปฏิบัติงานด้านผักและผลไม้สดตั้งแต่ตั้งแต่พร้อมบริโภค - การแปรรูปอาหารและการวิเคราะห์คุณภาพอาหาร ประสบการณ์ทำงาน/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง - การจัดการหลังการเก็บเกี่ยวพื้ทะเลายใจรเพื่อรักษาปริมาณสารสำคัญสูงสุด (2565) - แหล่งทุน โครงการมุ่งเป้ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
6. อ.ดร.สุชีรา มาตยภูธร ตำแหน่ง อาจารย์ ภาควิชา ส่งเสริมและนิตศศาสตร์ เกษตร คณะเกษตร กำแพงแสน อีเมล fagrsm@nontri.ku.ac.th	ผู้ร่วมโครงการ	- การวิเคราะห์ความต้องการของตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร - การคิดต้นทุน การกำหนดราคาสินค้า และการทำโมเดลธุรกิจ	การศึกษา - ปริญญาตรี (เศรษฐศาสตร์) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ - วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ - วิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ความเชี่ยวชาญและความชำนาญ - เศรษฐศาสตร์เกษตร - การวิเคราะห์โครงการทางธุรกิจ - การตลาดสินค้าเกษตร - นโยบายภาคการเกษตร (มิตราคา-ตลาด) ประสบการณ์ทำงาน/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง - การพัฒนาธุรกิจชุมชนต้นแบบการผลิตผักตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร เขตพื้นที่ตำบลกรับใหญ่ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี (2555-2557) (หัวหน้าโครงการวิจัย) - แหล่งทุน: สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ - การประเมินเพื่อเพิ่มศักยภาพการปลูกมะขามป้อมเชิงการค้าของเกษตรกรภายใต้โครงการพัฒนา เขตพื้นที่ตำบลบ่อเกลือใต้ อำเภอบ่อเกลือใต้ จังหวัดน่าน (2555-2556) (นักวิจัย) - แหล่งทุน: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
7. นางสาวญาณิ วสุอารีย์ เบอร์โทร 0953929726	ผู้ร่วมโครงการ	- การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องสำอางจากสมุนไพร สารสกัดธรรมชาติ และน้ำมันหอมระเหย	การศึกษา - วท.บ (เทคโนโลยีการเกษตร)วิทยาลัยครุฑนครปฐม ประสบการณ์ทำงาน/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง - โครงการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพและทักษะวิสาหกิจชุมชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต

		- ประสานงานระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน	ผลิตภัณฑ์สมุนไพรแปรรูป ภายใต้โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ(สมุนไพร) จังหวัดนครปฐม ปีงบประมาณ 2566 ในหัวข้อ การแปรรูปสมุนไพรจากฟ้าทะลายโจร (ผู้ร่วมโครงการ) - โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการสกัดและพัฒนาอาหารฟังก์ชัน (functional food) เพื่อเพิ่มมูลค่าและยกระดับผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย ภายใต้ โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการสกัดและพัฒนาอาหารฟังก์ชัน (functional food) เพื่อเพิ่มมูลค่าและยกระดับผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย แผนงานยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ผู้ร่วมโครงการ)
8. นางสาวโสภี บัวผัน เบอร์โทร 0986649615	ประธานกลุ่มวิสาหกิจฯ	ประสานงาน	- ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโก รหัสทะเบียน: 2-70-02-04/1-0001 - ผู้จัดการแปลงใหญ่ปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโก
9. นายอนุรักษ์ เลิศลอยปัญญาชัย เบอร์โทร 0815962969	เจ้าหน้าที่ของรัฐ	ประสานงาน	- นักวิชาการเกษตร สำนักงานเกษตร อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี
10. ดร.ปิยนุช ศรีชัย	ผู้ประกอบการภาคเอกชน	ให้ข้อคิดเห็นด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน	กรรมการผู้จัดการ บจก. ที.เอส.ที.เฮลท์

¹ หน้าที่ความรับผิดชอบ ได้แก่ หัวหน้าโครงการ ผู้ร่วมโครงการ ประธานกลุ่ม เจ้าหน้าที่รัฐ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น อื่น ๆ

² แบบประวัติแบบย่อ(การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ในโครงการของผู้เข้าร่วมโครงการทุกคน

5. **ลักษณะโครงการ** : โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ใน ☐ ที่ต้องการและกรอกข้อมูลพร้อมหลักฐานตามที่ระบุ

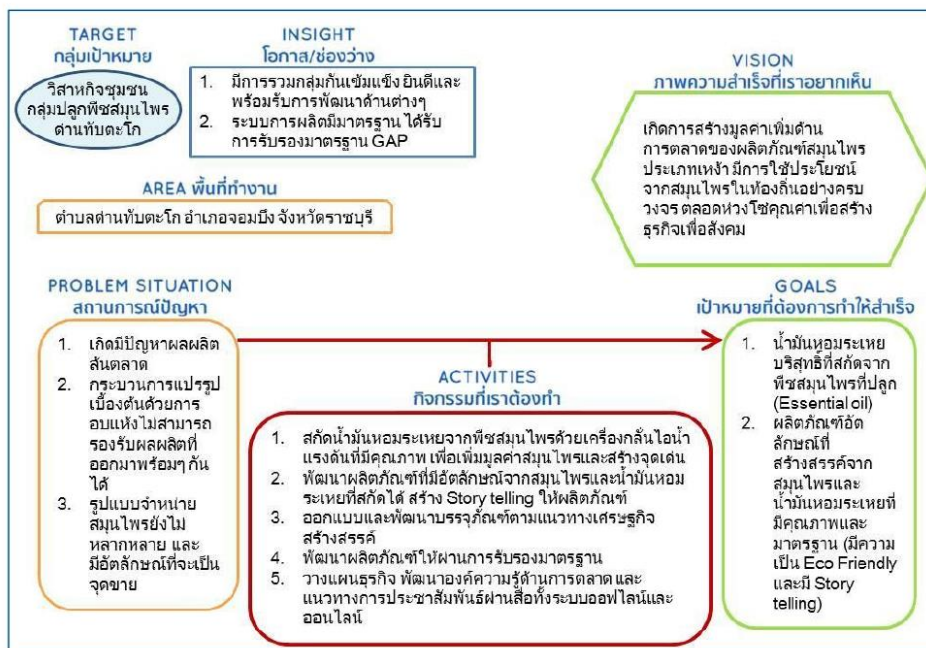
- ☐ 5.1 เป็นโครงการที่กลุ่มเป้าหมายอยู่ในฐานข้อมูลแผนงานการให้บริการคำปรึกษาและข้อมูลเทคโนโลยี (ปีที่ให้คำปรึกษา.....)
- ☒ 5.2 เป็นโครงการที่มีผู้ร่วมโครงการ ด้านผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด และแผนธุรกิจเข้าร่วมวางแผนธุรกิจชุมชน (ปรากฏในชื่อผู้เสนอโครงการและผู้ร่วมโครงการหรือแผนการดำเนินโครงการ)
- ☒ 5.3 เป็นโครงการต่อเนื่องที่เคยได้รับการสนับสนุนจากโครงการคลินิกหรือโครงการที่เคยดำเนินการ มาแล้วจากแหล่งทุนอื่น (ปีที่ดำเนินการ ปีงบประมาณ 2565-2566)
☞ แบบผลการดำเนินงานและผลสำเร็จที่ผ่านมาประกอบด้วย
- ☐ 5.4 เป็นโครงการใหม่ (ไม่เคยดำเนินการหรือรับงบประมาณจากแหล่งใด) โดยเป็นโครงการที่.....
☐ 1) เป็นความต้องการของชุมชน (เกษตรกร แม่บ้านเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม หรือ วิสาหกิจชุมชน หรือ SMEs โดยได้แนบลหลักฐานตามแบบสำรวจความต้องการ (แบบสำรวจข้อมูลความต้องการเทคโนโลยี)
☐ 2) มาจากสมาชิกอาสาสมัครวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (โปรดระบุชื่อผู้นำ) โดยได้ แนบหนังสือขอความช่วยเหลือทางวิชาการ (แบบหนังสือขอความช่วยเหลือทางวิชาการหรือเทคโนโลยี)
☐ 3) กลุ่มเป้าหมายมาจากสมาชิกของกองทุนหมู่บ้าน (โปรดระบุชื่อผู้นำ) โดยได้ แนบหนังสือขอความช่วยเหลือทางวิชาการ (แบบหนังสือขอความช่วยเหลือทางวิชาการหรือเทคโนโลยี)
☐ 4) เป็นข้อเสนอความต้องการของ ☒ จังหวัด /ท้องถิ่น (ผ่านหน่วยปฏิบัติการเครือข่าย อว. ระดับภาค)
- ☐ 5.5 เป็นผลงานวิจัยและพัฒนาที่มีพร้อมในการนำมาดำเนินการจริงตามแผนธุรกิจชุมชน
โปรดระบุแหล่งทุน.....ปีที่ได้รับทุน.....
หมายเลขโทรศัพท์แหล่งทุน.....โดย ☐ ไม่เคยดำเนินการ
☐ เคยดำเนินการ ให้ระบุไว้ในข้อ 5.3

6. หลักการและเหตุผล :

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรต้านหัตตะโก อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี เป็นกลุ่มที่ปลูกสมุนไพรประเภทเหง้าหลากหลายชนิด อาทิเช่น ว่านเอ็นเหลือง ไพล ขมิ้นชัน ขมิ้นอ้อย ว่านชักมดลูก ว่านมหาเมฆ ว่านนางคำ เป็นต้น โดยดำเนินการปลูกอย่างมีคุณภาพ ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (GAP พืชอาหาร 07-GAP-ICAPS-023/63) ปัจจุบันมีการแปรรูปจำหน่ายในรูปแบบสมุนไพรแห้ง แต่ด้วยในพื้นที่ที่มีการปลูกสมุนไพรประเภทเหง้าเป็นจำนวนมาก ทำให้มีปัญหาคือ โรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ไม่เพียงพอที่จะอบสมุนไพรได้ทัน ทำให้เกิดความเสียหายของผลผลิต อีกทั้งบางปีราคาสมุนไพรแห้งก็ราคาตกต่ำ ไม่มีการประกันราคา ทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรต้านหัตตะโก จึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการใช้ประโยชน์สมุนไพรที่ปลูกให้มีความหลากหลายและมีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น เช่น การสกัดน้ำมันหอมระเหย และการพัฒนาต่อยอดไปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพจากน้ำมันหอมระเหย เช่น สเปรย์โรมา บาล์มโรมา กลิ่นธรรมชาติในส่วนผสมของสบู่ และโลชั่นสมุนไพร เป็นต้น เนื่องจากสมุนไพรประเภทเหง้าจะมีสาระสำคัญหลักเป็นกลุ่มน้ำมันหอมระเหย ซึ่งมีสรรพคุณเด่นที่แตกต่างจากกลิ่นหอมสังเคราะห์ คือ สรรพคุณต้านอนุมูลอิสระ ประกอบกับพฤติกรรมของผู้บริโภคในยุคสมัยนี้ ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมกันมากขึ้น ต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรทั้งกับตัวเองและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น การผลิตสินค้าในกลุ่ม Eco Friendly จึงเป็นทางเลือกที่ดีและน่าสนใจอย่างมากให้กับผู้บริโภคในยุคสมัยใหม่นี้ แต่ปัจจุบันทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรต้านหัตตะโก ยังขาดองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการสกัดน้ำมันหอมระเหย การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพเชิงสร้างสรรค์ รวมถึงการสร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์และช่องทางการตลาดออนไลน์

จากการดำเนินงานในปี 2565 ที่ผ่านมา คณะทำงานได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการสกัดน้ำมันหอมระเหย แนวทางการตรวจสอบคุณภาพน้ำมันหอมระเหยให้มีมาตรฐาน และการขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์น้ำมันหอมระเหย รวมถึงจัดทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบ (Prototype) น้ำมันหอมระเหยเบื้องต้น ทำให้ในปัจจุบันทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรต้านหัตตะโก มีองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการสกัดน้ำมันหอมระเหย สามารถสกัดน้ำมันหอมระเหยจากพืชสมุนไพรด้วยเครื่องกลั่นไอน้ำแรงดันที่ต่ำคุณภาพ ช่วยเพิ่มมูลค่าสมุนไพรและสร้างจุดเด่นให้กับผลิตภัณฑ์ได้ สำหรับการดำเนินงานในปีที่ 2 ซึ่งเป็นปีงบประมาณ 2566 ได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ มีความเป็นมิตรกับผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ผงขมิ้น ครีมนวดคลายเส้น น้ำมันนวดสมุนไพร และชาสมุนไพร สร้าง Story telling ให้ผลิตภัณฑ์ โดยมีผลิตภัณฑ์หลากหลายชนิดจากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหยภายใต้ชื่อ “ไพรราช” ซึ่งมาจากคำว่า “ไพร” ที่หมายถึง หน่อบาปไพรที่พร้อมพุ่งไปด้วยพืชพรรณธรรมชาติและสมุนไพรที่มีคุณประโยชน์มากมาย มารวมกับคำว่า “ราช” ที่หมายถึง จังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นถิ่นกำเนิดของผลิตภัณฑ์เหล่านี้ จึงนับว่าชื่อ “ไพรราช” นั้น เป็นชื่อที่ไพเราะ สามารถแสดงตัวตน อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังได้ร่วมกันออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้ตรงกับอัตลักษณ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ และส่งเสริมภาพลักษณ์ Eco friendly ของผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหยจากธรรมชาติ โดยใช้สีเขียวธรรมชาติ ดูสบายตา เป็นโทนสีหลักบนบรรจุภัณฑ์

ในปัจจุบันผลิตภัณฑ์หลายชนิด เช่น น้ำมันนวดสมุนไพรและครีมนวดคลายเส้น ซึ่งเป็นตัวรับที่คิดค้นโดยกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ เป็นที่ชื่นชอบของผู้บริโภค ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี มีการซื้อใช้ซ้ำและมีผู้ติดต่อให้นำไปจำหน่ายยังสถานที่ต่างๆ แต่ด้วยกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ ไม่มีสถานที่ผลิตที่ได้มาตรฐานและไม่มีผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ทำให้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ได้ในวงจำกัด ไม่สามารถขยายกลุ่มลูกค้าและขยายธุรกิจได้ ขาดโอกาสในการเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชน ทางคณะผู้ดำเนินโครงการได้เห็นถึงอุปสรรคปัญหาและศักยภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ ความเป็นไปได้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ Eco friendly และโอกาสของช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีต่างๆ ให้กับวิสาหกิจชุมชนฯ อย่างต่อเนื่องในปีที่ 2568 ซึ่งในปีงบประมาณ 2568 จะดำเนินโครงการในส่วนของการยกระดับผลิตภัณฑ์ให้มีมาตรฐาน ตรงตามความต้องการของตลาด ผลักดันให้เกิดการวางแผนในการสร้างสถานที่ผลิตที่ได้มาตรฐาน มีแนวทางการจำหน่ายทั้งผ่านระบบออฟไลน์และออนไลน์ พัฒนาตลอดห่วงโซ่มูลค่าเพื่อสร้างธุรกิจเพื่อสังคม เป็นแนวทางการแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด เพิ่มรายได้ให้กับกลุ่มเกษตรกร สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสมุนไพรในท้องถิ่น และสร้างผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์ให้กับกลุ่มเกษตรกรนั้น โดยใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

โครงการต่อเนื่อง

ผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นในปี 2565

แผนการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน	ผลที่ได้รับ
กิจกรรมที่ 1 การสร้างองค์ความรู้เรื่องเทคโนโลยีการ สกัดน้ำมันหอมระเหย	ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอด องค์ความรู้ ในเรื่อง 1. เทคโนโลยีการสกัดน้ำมันหอมระเหย ด้วยระบบการกลั่นไอน้ำ 2. การพัฒนาต้นแบบบรรจุภัณฑ์น้ำมัน หอมระเหยจากสมุนไพร 3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ Eco friendly จากน้ำมันหอมระเหยเบื้องต้น	สรุปตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ และมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น (ด้านล่างตารางนี้ ^{1, 2})
กิจกรรมที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพน้ำมันหอมระเหย ให้มีมาตรฐาน	ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอด องค์ความรู้ ในเรื่อง การตรวจสอบ คุณภาพและแนวทางการขอรับรอง มาตรฐานน้ำมันหอมระเหย	

ผลผลิต/ผลลัพธ์ (ปี 2565)	หน่วย	ค่าเป้าหมาย	
		แผน	ผล
1. จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนสมาชิกในกลุ่ม (สมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 25 คน)	คน	13	28
2. จำนวนเทคโนโลยีที่ถ่ายทอด - เทคโนโลยีการสกัดน้ำมันหอมระเหย - การพัฒนาต้นแบบบรรจุภัณฑ์น้ำมันหอมระเหยจากสมุนไพร - การตรวจสอบคุณภาพน้ำมันหอมระเหยและมาตรฐานน้ำมันหอมระเหย	เรื่อง	2	3
3. จำนวนชนิดน้ำมันหอมระเหยบริสุทธิ์ที่สกัดจากพืชสมุนไพรที่ปลูก	ชนิด	3	4
4. จำนวนวิทยากรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้	คน	3	3
5. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	80	91
6. จำนวนผู้นำความรู้/เทคโนโลยีที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	ร้อยละ	60	89
7. สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น (B/C ratio)	เท่า	1	1
8. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านหัตถ์ไม้รายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	10	15
9. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านหัตถ์ไม้โมเดลธุรกิจ Business Model Canvas ในการดำเนินงานอย่างน้อย	โมเดล	1	1

ผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นในปี 2566

แผนการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน	ผลที่ได้รับ
กิจกรรมที่ 1 การสร้างองค์ความรู้เรื่องเทคโนโลยีการแปรรูปสมุนไพรและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหย	ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดองค์ความรู้ในเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ Eco friendly จากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหย ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ผงพร้อมชงดื่ม ครีมนวดคลายเส้น น้ำมันนวดสมุนไพร ชาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ	สรุปตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ และมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น (ด้านล่างตารางนี้ ^{1,2})
กิจกรรมที่ 2 การออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์	ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดองค์ความรู้ในเรื่องการออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์และสร้าง Story telling ให้ผลิตภัณฑ์ “Eco Friendly Product” ผลิตภัณฑ์ทางเลือกใหม่ แก้วกัญญาหลังแวตล้อม และการพัฒนาและสร้างสรรค์บรรจุภัณฑ์น้ำมันหอมระเหยจากสมุนไพร ซึ่งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ มีผลิตภัณฑ์หลากหลายชนิดจากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหย ภายใต้ชื่อ “ไพรราช” ซึ่งมาจากคำว่า “ไพร” ที่หมายถึง พญาป่าไพรที่พร้อมพรั่งไปด้วยพืชพรรณธรรมชาติและสมุนไพรที่มีคุณประโยชน์มากมาย มารวมกับคำว่า “ราช” ที่หมายถึง จักรพรรดิราชบุรี ซึ่งเป็นถิ่นกำเนิดของผลิตภัณฑ์เหล่านี้ จึงนับว่าชื่อ “ไพรราช” นั้น เป็นชื่อที่ไพเราะ สามารถแสดงตัวตน อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังได้ร่วมกันออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้ตรงกับอัตลักษณ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ และส่งเสริมภาพลักษณ์ Eco friendly ของผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหยจากธรรมชาติ โดยใช้สีเขียวธรรมชาติ ดุสสายตา เป็นโทนสีหลักบนบรรจุภัณฑ์	

ผลผลิต/ผลลัพธ์ (ปี 2566)	หน่วย	ค่าเป้าหมาย	
		แผน	ผล
1. จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี	คน	30	31
2. จำนวนเทคโนโลยีที่ถ่ายทอด - การออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์และสร้าง Story telling ให้ผลิตภัณฑ์ - “Eco Friendly Product” ผลิตภัณฑ์ทางเลือกใหม่ แก้วิกฤตปัญหาสิ่งแวดล้อม - การพัฒนาและสร้างสรรค์บรรจุภัณฑ์น้ำมันหอมระเหยจากสมุนไพร - ผลิตภัณฑ์ Eco friendly จากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหย “ผลิตภัณฑ์ผงพร้อมขง ต้ม” - ผลิตภัณฑ์ Eco friendly จากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหย “ครีมนวดคลายเส้น” - ผลิตภัณฑ์ Eco friendly จากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหย “น้ำมันนวดสมุนไพร” - ผลิตภัณฑ์ Eco friendly จากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหย “ชาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ”	เรื่อง	3	7
3. ผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์จากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหยที่ได้รับการพัฒนาใหม่ (มีความเป็น Eco Friendly และมี Story telling)	ผลิตภัณฑ์	3	6
4. จำนวนวิทยากรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้	คน	3	4
5. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	85	95
6. จำนวนผู้นำความรู้/เทคโนโลยีที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	คน	15	15
7. สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น (B/C ratio)	เท่า	1.2	1.2

7. วัตถุประสงค์:

1. เพื่อสร้างองค์ความรู้เรื่องการสกัดน้ำมันหอมระเหยให้กับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโก
2. เพื่อสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์ที่มีคุณภาพและมาตรฐานจากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหยให้กับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโก
3. เพื่อเพิ่มศักยภาพและรายได้ให้กับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโก โดยการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการตลาด แนวทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ

8. กลุ่มเป้าหมาย:

ชื่อกลุ่มเป้าหมาย: วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโก
 ชื่อผู้ประสานงาน: นางสาวโสภี บัวผ้น
 ที่อยู่: เลขที่ 8 หมู่ 13 ตำบลด่านทับตะโก อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี
 หมายเลขโทรศัพท์: 0986649615
 พิกัดของกลุ่มเป้าหมาย: ละติจูด: 13.632610747022941 ลองจิจูด: 99.42821986785638

9. ระยะเวลาดำเนินการ: ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565-2566, พ.ศ. 2568

10. ห่วงโซ่คุณค่า(Value Chain) :

11. แผนธุรกิจชุมชนหรือโมเดลธุรกิจ :

แผนธุรกิจ (Business Plan) : น้ำมันหอมระเหยจากสมุนไพรสู่ผลิตภัณฑ์ Eco friendly

ปัจจัยนำเข้า (input)

1. กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร โดยมีการรวมตัวกันเป็นวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโก และวิสาหกิจชุมชนแบบแปลงใหญ่สมุนไพร และทำการผลิตสมุนไพรที่ได้รับมาตรฐาน GAP
2. สมุนไพรประเภทเหง้า (ว่านเอ็นเหลือง ไพล ขมิ้นชัน ขมิ้นอ้อย ว่านชักมดลูก ว่านมหาเมฆ ว่านนางคำ) ที่ผ่านการปลูกตามมาตรฐาน GAP
3. เทคโนโลยีการสกัดน้ำมันหอมระเหยจากพืชสมุนไพรด้วยเครื่องกลั่นไอน้ำแรงดันที่มีคุณภาพ
4. แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีอัตลักษณ์จากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหยที่สกัดได้
5. องค์ความรู้ด้านการสร้าง Story telling ให้ผลิตภัณฑ์
6. แนวทางออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์
7. การวางแผนพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน
8. แผนธุรกิจในการดำเนินงาน
9. องค์ความรู้ด้านการตลาด /ตลาดออนไลน์

กระบวนการในการพัฒนาสินค้าและบริการ ด้วย วนท. การบริหารจัดการการตลาด ตลอดห่วงโซ่คุณค่าตามแผนการดำเนินงาน 3 ปี (BCE)

1. สกัดน้ำมันหอมระเหยจากพืชสมุนไพรด้วยเครื่องกลั่นไอน้ำแรงดันที่มีคุณภาพ เพื่อเพิ่มมูลค่าสมุนไพรและสร้างจุดเด่นให้กับผลิตภัณฑ์ (ปีที่ 1)
2. พัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีอัตลักษณ์จากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหยที่สกัดได้ สร้าง Story telling ให้ผลิตภัณฑ์ (ปีที่ 2)
3. ออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (ปีที่ 2)
4. พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน (ปีที่ 3)
5. พัฒนางค์ความรู้ด้านการทำธุรกิจ และแนวทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อทั้งระบบออฟไลน์และออนไลน์ (ปีที่ 3)

โมเดลธุรกิจ (Business Model Canvas) : น้ำมันหอมระเหยจากสมุนไพรสู่ผลิตภัณฑ์ Eco friendly

Key Partners ◆ คณะเกษตร กำแพงแสนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตกำแพงแสน จ.นครปฐม ◆ สำนักงานเกษตรอำเภोजอมบึง ◆ สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี ◆ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ศูนย์ OSS ราชบุรี ◆ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี ◆ บจก. ที.เอส.ที.เอสท์ ◆ ระบบการจัดส่งสินค้า/พัสดุ (ขายออนไลน์)	Key Activities ◆ การปลูกสมุนไพรตามระบบ GAP ◆ การกลั่นน้ำมันหอมระเหยด้วยเครื่องกลั่นแรงดันที่มีคุณภาพ ◆ การจำหน่ายน้ำมันหอมระเหยบริสุทธิ์ที่มีคุณภาพ ◆ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีมาตรฐาน ◆ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็น Eco Friendly Key Resources ◆ สมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโก ◆ คนในชุมชน ◆ พืชสมุนไพร ◆ เทคโนโลยี/เครื่องกลั่นน้ำมันหอมระเหย	Value Propositions ◆ วัตถุดิบสมุนไพรที่มาจากแปลงปลูกที่ได้รับมาตรฐาน GAP ◆ องค์ความรู้/เครื่องมือ ในการสกัดน้ำมันหอมระเหย ◆ น้ำมันหอมระเหยบริสุทธิ์ สกัดจากธรรมชาติ 100% ◆ ผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็น Eco Friendly	Customer Relationships ◆ ดำเนินงานด้วยความซื่อสัตย์ จริงใจ และรวดเร็ว ◆ เปิดช่องทางให้ลูกค้าสามารถรีวิวเสนอแนะได้ ◆ เปิดให้เข้าชมการสกัดน้ำมันหอมระเหยของวิสาหกิจชุมชนฯ ทั้งระบบออนไลน์และออนไลน์ Channels ◆ ระบบออนไลน์ (เฟสบุค ยูทูบ เว็บไซต์ เช่น ตลาดเกษตรกรออนไลน์) ◆ ระบบออนไลน์ (ร้านค้าระดับชุมชนอำเภอ จังหวัด และต่างจังหวัด บูธแสดงสินค้าตามโอกาสต่างๆ เช่น งานโอท็อป)	Customer Segments ◆ ผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจสปา ◆ ผู้ประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมยาและเครื่องสำอางที่มุ่งเน้นใช้กลิ่นจากสารสกัดธรรมชาติ ◆ โรงพยาบาลภาครัฐและเอกชน (แผนกการแพทย์แผนไทย) ◆ กลุ่มผู้บริโภคที่มีความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็น Eco Friendly ◆ กลุ่มผู้บริโภคที่แพ้สารเคมีในส่วนประกอบของเครื่องสำอางต่างๆ
Cost Structure ◆ ค่าบำรุงรักษาเครื่องกลั่นน้ำมันหอมระเหย/เครื่องมืออื่นๆ ◆ ค่าวัตถุดิบสมุนไพรที่นำมาสกัด ◆ ค่าวัสดุที่ใช้ในการทำผลิตภัณฑ์ ◆ ค่าใช้จ่ายในการยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ดีขึ้น ◆ ค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์ ออนไลน์/ออฟไลน์ ◆ ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาองค์ความรู้บุคลากร			Revenue Stremns ◆ รายได้จากการจำหน่ายน้ำมันหอมระเหยจากพืชสมุนไพรที่ปลูก เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 15% จากรายได้ปกติ ◆ รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่สร้างสรรค์จากสมุนไพรที่ปลูกและน้ำมันหอมระเหยที่สกัดได้ เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 10% จากรายได้ปกติ ◆ รายได้จากกรเข้าชม (ยอดวิว) ในยูทูป	

12. แผนการดำเนินงาน (Gantt Chart) :

ระบุแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับข้อ 12 ตลอดระยะเวลาที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

12.1 แผนการดำเนินงานรายปี

เทคโนโลยี/องค์ความรู้/ กิจกรรม	ปีที่ 1				ปีที่ 2				ปีที่ 3				ค่าใช้จ่าย (บาท)	ผู้รับผิดชอบ ⁴	วิธีการ ⁵
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4			
1. การสร้างองค์ความรู้เรื่องเทคโนโลยีการสกัดน้ำมันหอมระเหย													118,400	ทีมวิจัยทุกคน ร่วมกับคนใน ชุมชน	การบรรยาย และ ลงมือปฏิบัติ + กระบวนการ คิดเชิง ออกแบบ
2. การตรวจสอบคุณภาพน้ำมันหอมระเหยให้มีมาตรฐาน													59,400		
3. การสร้างองค์ความรู้เรื่องเทคโนโลยีการแปรรูปสมุนไพรและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหย													93,700		
4. การออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์													82,700		
5. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ผ่านการรับรองมาตรฐานและการจัดเตรียมสถานที่ผลิต													150,550		
6. การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการทำธุรกิจ และแนวทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ													52,300		
สรุปงบประมาณ	177,800				176,400				202,850				557,050		

⁴ผู้รับผิดชอบต้องมีชื่อปรากฏตามข้อ 4

⁵วิธีการดำเนินงาน เช่น การบรรยายและลงมือปฏิบัติ การให้คำปรึกษา บรรยายออนไลน์ ประชุมออนไลน์ ฯลฯ

12.2 แผนการดำเนินงานของปีที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

เทคโนโลยี/องค์ความรู้/กิจกรรม	ด.ด.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ค่าใช้จ่าย (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	วิธีการ
1.การประชุมร่วมกับชุมชนเพื่อระดมความคิดเห็น ชี้แจงแผนงาน และขั้นตอนการดำเนินงาน													5,700	ดร.ศศิวิมล จันทร์สุเทพ อ.ภาคพร สาทลาลัย อ.จิตติมา จิรโพธิธรรม	-สำรวจ-ระดมความคิดเห็น
2.การตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์และการขอรับรองมาตรฐาน													73,350	ดร.ศศิวิมล จันทร์สุเทพ อ.ภาคพร สาทลาลัย	-บรรยายและปฏิบัติ-ระดมความคิดเห็น
3.การออกแบบสถานที่ผลิตที่ได้มาตรฐาน													45,000	อ.ดร.นราธิป สุจินดา	คิดเห็นในการออกแบบ
4.การศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานและ/หรือการปลูกสมุนไพร													26,500	อ.จิตติมา จิรโพธิธรรม ดร.ศศิวิมล จันทร์สุเทพ	สถานที่ผลิต-ระดมความคิดเห็นในการขอการ
5.การวิเคราะห์ความต้องการของตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร การคิดต้นทุน การกำหนดราคาสินค้า และการทำโมเดลธุรกิจ													17,400	อ.ดร.สุชีรา มายถยภูธร	รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์-ศึกษานอกสถานที่
6.การถ่ายทอดเทคโนโลยีการจำหน่ายสินค้าออนไลน์													20,400	อ.ดร.เกษม สันต์ สุกุลรัตน์	
7.สรุปผลและจัดทำรายงานการดำเนินโครงการ													14,500	ดร.ศศิวิมล จันทร์สุเทพ อ.ภาคพร สาทลาลัย อ.จิตติมา จิรโพธิธรรม	การบรรยาย + จัดนิทรรศการ
สรุปงบประมาณ		20,370		66,510			82,570			33,400			202,850		

13. ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ :

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ค่าเป้าหมายในแต่ละปี		
		ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
1. จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี	คน	40	30	30
2. จำนวนเทคโนโลยีที่ถ่ายทอด (ระบุรายละเอียดองค์ความรู้เทคโนโลยี) - เทคโนโลยีการสกัดน้ำมันหอมระเหย - การตรวจสอบคุณภาพน้ำมันหอมระเหยและมาตรฐานน้ำมันหอมระเหย - การพัฒนาผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์จากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหยที่มีความเป็น Eco Friendly - การสร้าง Story telling ให้ผลิตภัณฑ์ - การออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ - ความรู้ด้านการตลาด วางแผนธุรกิจ พัฒนาและสร้างธุรกิจเพื่อสังคม	เรื่อง	2	3	2
3. จำนวนชนิดน้ำมันหอมระเหยบริสุทธิ์ที่สกัดจากพืชสมุนไพรที่ปลูก	ชนิด	3	0	0
4. ผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์จากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหยที่ได้รับการพัฒนาใหม่ (มีความเป็น Eco Friendly และมี Story telling)	ผลิตภัณฑ์	0	3	0
5. จำนวนผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นผ่านการรับรองมาตรฐาน	ผลิตภัณฑ์	0	0	1
6. จำนวนวิทยากรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้	คน	3	3	3
7. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	80	85	85
8. จำนวนผู้มีความรู้/เทคโนโลยีที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	คน	10	15	15
9. สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น โดยคำนวณจากสูตร สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจ = กระแสเงินสดสุทธิ/ต้นทุนเงินลงทุนที่ใช้ดำเนินการ *กระแสเงินสดสุทธิ (หรือผลประโยชน์สุทธิหรือรายได้สุทธิ) = (รายได้ทางตรง + รายได้ทางอ้อม) - ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานที่ทำให้เกิดรายได้ **ต้นทุนเงินลงทุนที่ใช้ดำเนินการ = (เงินอุดหนุนที่ได้รับ* อัตราต้นทุนของเงินงบประมาณที่ได้รับ) + เงินทุนที่คณะกรรมการอนุมัติให้ใช้เพิ่มในปีนั้นๆ * อัตราต้นทุนของเงินฝากธนาคาร (ถ้ามี) + เงินกู้ที่คณะกรรมการอนุมัติในปีนั้นๆ * อัตราต้นทุนของเงินกู้ (ถ้ามี)	เท่า	1	1.2	1.3

14. หน่วยงานสนับสนุน :

ชื่อหน่วยงานสนับสนุน ระบุชื่อหน่วยงานที่ร่วมให้การสนับสนุนโครงการ	รูปแบบการสนับสนุน ระบุรูปแบบของการสนับสนุน เช่น งบประมาณ อาคารสถานที่ วิทยากร การจัดการกิจกรรม ฯลฯ
1. ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม	- วิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และให้คำปรึกษาต่างๆ - การจัดกิจกรรมอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีฯ - อาคารสถานที่ให้เยี่ยมชม ศึกษาดูงาน
2. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านหัตถะโก อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี	- อาคารสถานที่ในการจัดฝึกอบรม
3. สำนักงานเกษตรอำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี	- อำนวยความสะดวกในการจัดการฝึกอบรม

15. ผลกระทบ : (แสดงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากโครงการทั้งที่เกิดขึ้นกับผู้ประกอบการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการ)

ผลกระทบ	ตัวชี้วัด
15.1 ทาง เศรษฐกิจ	1. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโกมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น - จำหน่ายน้ำมันหอมระเหยบริสุทธิ์ที่สกัดจากพืชสมุนไพรที่ปลูก (Essential oil) - จำหน่ายผลิตภัณฑ์อรรถลักษณะที่สร้างสรรค์จากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหยที่มีคุณภาพและมาตรฐาน (มีความเป็น Eco Friendly และมี Story telling) - ต้นแบบวิสาหกิจชุมชนที่สกัดน้ำมันหอมระเหย ซึ่งการขอรับรองมาตรฐานจะนำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้หลากหลายรูปแบบต่อไป 2. เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการตลาดของผลิตภัณฑ์สมุนไพรประเภทเหง้า มีการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรในท้องถิ่นอย่างครบวงจร ตลอดห่วงโซ่คุณค่าเพื่อสร้างธุรกิจเพื่อสังคม 3. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโกมีรูปแบบการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ่านระบบออนไลน์ 4. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโกมีรูปแบบการทำงานตามแผนโมเดลธุรกิจ Business Model Canvas สามารถเข้าใจภาพธุรกิจโดยรวม มีเป้าหมายการดำเนินงานที่ชัดเจน สามารถจัดการทรัพยากรและผลิตผลิตภัณฑ์ได้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค
15.2 ทาง สังคม	1. สร้างแนวทางเลือกใหม่ที่ตี ในการใช้กลิ่นจากธรรมชาติให้กับผู้ประกอบการที่สนใจผลิตสินค้าและบริการในกลุ่ม Eco Friendly 2. เสริมสร้างความเข้มแข็งและทักษะการทำงานเป็นทีมของกลุ่มประชาชน วิสาหกิจชุมชน เพื่อสร้างความยั่งยืนต่อเนื่องของโครงการ โดยมีหน่วยงานจากรัฐเป็นฝ่ายสนับสนุน และเน้นให้ทางกลุ่มมีการร่วมลงทุนในการดำเนินงาน เพื่อความยั่งยืนและสามารถพึ่งพาตนเองได้ต่อไป พัฒนาไปสู่ธุรกิจเพื่อสังคมต่อไป 3. ผู้บริโภคมีความพึงพอใจ มีคุณภาพชีวิตที่ดี จากการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ปลอดภัยจากสารเคมี

16. งบประมาณขอรับการสนับสนุน :

จำนวนทั้งสิ้น 557,050 บาท (รวมทุกปีที่ขอรับงบประมาณ)

ปีที่ 1 พ.ศ. 2565 จำนวน 177,800 บาท

ปีที่ 2 พ.ศ. 2566 จำนวน 176,400 บาท

ปีที่ 3 พ.ศ. 2568 จำนวน 202,850 บาท

รายการงบประมาณ ดังนี้

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จำนวน 202,850 บาท ประกอบด้วย

กิจกรรม	รายการค่าใช้จ่าย	ปริมาณ	ราคาต่อหน่วย	รวมเงิน
การประชุมร่วมกับ ชุมชนเพื่อระดมความคิดเห็น ชี้แจงแผนงานและขั้นตอนการดำเนินงาน (5,700 บาท)	ค่าอาหารกลางวัน	1 มื้อ * 10 คน * 1 วัน	100	1,000
	ค่าเครื่องดื่มและอาหารว่าง	2 มื้อ * 10 คน * 1 ครั้ง	50	1,000
	ค่ายานพาหนะเหมาจ่าย	1 คัน * 1 ครั้ง	3,500	3,500
	ค่าจ้างเหมาถ่ายเอกสาร	10 ชุด * 1 ครั้ง	20	200
การตรวจสอบคุณภาพ ของผลิตภัณฑ์และ การขอรับรองมาตรฐาน (73,350 บาท)	ค่าอาหารกลางวัน	1 มื้อ * 25 คน * 1 วัน	100	2,500
	ค่าเครื่องดื่มและอาหารว่าง	2 มื้อ * 25 คน * 1 ครั้ง	50	2,500
	ค่าตอบแทนวิทยากร	6 ชม. * 1 ครั้ง	600	3,600
	ค่าตอบแทนผู้ช่วยวิทยากร	6 ชม * 2 คน	300	3,600
	ค่ายานพาหนะเหมาจ่าย	1 คัน * 1 ครั้ง	3,500	3,500
	ค่าจ้างเหมาถ่ายเอกสาร	30 ชุด * 1 ครั้ง	50	1,500
	ค่าตรวจวิเคราะห์สารออกฤทธิ์ทางชีวภาพ และสารปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์	1 ชุดการทดสอบ* 1 ครั้ง	20,000	20,000
	ค่าตรวจวิเคราะห์เชื้อจุลินทรีย์ในผลิตภัณฑ์	1 ชุดการทดสอบ* 1 ครั้ง	2,400	2,400
	ค่าจ้างเหมาจัดทำข้อมูลเพื่อขอรับรอง มาตรฐาน	1 ผลิตภัณฑ์ * 1 ครั้ง	7,500	7,500
	ค่าวัสดุวิทยาศาสตร์ (วัสดุอุปกรณ์ วัสดุดิบ และสารเคมี) เพื่อเตรียมตัวอย่างผลิตภัณฑ์ ในการวิเคราะห์สารปนเปื้อนและเชื้อ จุลินทรีย์ และขอรับรองมาตรฐาน เช่น เมนทอล โพรพิลีนไกลคอล เบสโลชั่น	1 ชุด * 1 ครั้ง	3,000	3,000
	ค่าบรรจุภัณฑ์และฉลาก	1 ชุด * 1 ครั้ง	7,500	7,500
	ค่าจ้างเหมาออกแบบฉลากสินค้าและ บรรจุภัณฑ์	1 งาน * 1 ครั้ง	3,000	3,000
	ค่าจัดทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบเพื่อทดสอบ ตลาด	1 ผลิตภัณฑ์ * 1 ครั้ง	10,000	10,000
	ค่าวัสดุสำนักงาน		1,750	1,750
	ค่าวัสดุงานบ้านงานครัว		1,000	1,000
การออกแบบสถานที่ ผลิตที่ได้มาตรฐาน (45,000 บาท)	ค่าอาหารกลางวัน	1 มื้อ * 25 คน * 1 วัน	100	2,500
	ค่าเครื่องดื่มและอาหารว่าง	2 มื้อ * 25 คน * 1 ครั้ง	50	2,500
	ค่าตอบแทนวิทยากร	6 ชม. * 1 ครั้ง	600	3,600
	ค่าตอบแทนวิทยากรภายนอก	3 ชม. * 2 คน	1,200	7,200
	ค่าตอบแทนผู้ช่วยวิทยากร	6 ชม * 2 คน	300	3,600
	ค่าที่พักวิทยากร (เหมาจ่าย 800 บาท/คน) และผู้ช่วยวิทยากร	5 คน * 1 คืน	800	4,000

	ค่ายานพาหนะเหมาจ่าย	1 คัน * 1 ครั้ง	3,500	3,500
	ค่าเช่าเคียวการเดินทางยานพาหนะส่วนตัว (200 กม. * 4 บาท)	2 คัน * 1 ครั้ง	800	1,600
	ค่าจ้างเหมาถ่ายเอกสาร	30 ชุด * 1 ครั้ง	50	1,500
	ค่าจ้างเหมาเขียนแบบแปลนสถานที่ผลิต	1 งาน * 1 ครั้ง	15,000	15,000
การศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้าน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ สมุนไพรที่ได้รับการ รับรองมาตรฐานและ/ หรือการปลูกสมุนไพร (26,500 บาท)	ค่าอาหารกลางวันและเย็น	2 มื้อ * 25 คน * 1 ครั้ง	100	5,000
	ค่าเครื่องดื่มและอาหารว่าง	2 มื้อ * 25 คน * 1 ครั้ง	50	2,500
	ค่าของที่ระลึกสำหรับการเยี่ยมชมดูงาน	1 ชุด * 2 ครั้ง	2,000	4,000
	ค่ายานพาหนะเหมาจ่าย	3 คัน * 1 ครั้ง	3,500	10,500
	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและล้อลื่น	3 คัน * 1 ครั้ง	1,500	4,500
การวิเคราะห์ความ ต้องการของตลาด ผลิตภัณฑ์สมุนไพร การคิดต้นทุน การกำหนดราคาสินค้า และการทำโมเดลธุรกิจ (17,400 บาท)	ค่าอาหารกลางวัน	1 มื้อ * 25 คน * 1 ครั้ง	100	2,500
	ค่าเครื่องดื่มและอาหารว่าง	2 มื้อ * 25 คน * 1 ครั้ง	50	2,500
	ค่าตอบแทนวิทยากร	6 ชม. * 1 ครั้ง	600	3,600
	ค่าตอบแทนผู้ช่วยวิทยากร	6 ชม * 2 คน	300	3,600
	ค่ายานพาหนะเหมาจ่าย	1 คัน * 1 ครั้ง	3,500	3,500
	ค่าเช่าเคียวการเดินทางยานพาหนะส่วนตัว (200 กม. * 4 บาท)	1 คัน * 1 ครั้ง	800	800
	ค่าจ้างเหมาถ่ายเอกสาร	30 ชุด * 1 ครั้ง	30	900
การถ่ายทอดเทคโนโลยี การจำหน่ายสินค้า ออนไลน์ (20,400 บาท)	ค่าอาหารกลางวัน	1 มื้อ * 25 คน * 1 ครั้ง	100	2,500
	ค่าเครื่องดื่มและอาหารว่าง	2 มื้อ * 25 คน * 1 ครั้ง	50	2,500
	ค่าตอบแทนวิทยากร	6 ชม. * 1 ครั้ง	600	3,600
	ค่าตอบแทนผู้ช่วยวิทยากร	6 ชม * 2 คน	300	3,600
	ค่ายานพาหนะเหมาจ่าย	1 คัน * 1 ครั้ง	3,500	3,500
	ค่าเช่าเคียวการเดินทางยานพาหนะส่วนตัว (200 กม. * 4 บาท)	1 คัน * 1 ครั้ง	800	800
	ค่าจ้างเหมาถ่ายเอกสาร	30 ชุด * 1 ครั้ง	30	900
	ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์	1 ชุด * 1 ครั้ง	3,000	3,000
สรุปผลและจัดทำ รายงานการดำเนิน โครงการ (14,500 บาท)	ค่าอาหารกลางวัน	1 มื้อ * 20 คน * 1 วัน	100	2,000
	ค่าเครื่องดื่มและอาหารว่าง	1 มื้อ * 20 คน * 1 ครั้ง	50	1,000
	ค่ายานพาหนะเหมาจ่าย	1 คัน * 1 ครั้ง	3,500	3,500
	ค่าจ้างเหมาออกแบบงานนำเสนอ	1 งาน * 1 ครั้ง	3,000	3,000
	ค่าวัสดุ/สื่อโฆษณาและเผยแพร่	1 งาน * 1 ครั้ง	3,000	3,000
	ค่าวัสดุสำนักงาน		2,000	2,000
รวม				202,850

หมายเหตุ ขออภัยเสียค่าใช้จ่ายทุกรายการ

หมายเหตุ

- ขอความร่วมมือเครือข่ายคลินิกเทคโนโลยีไม่คิดค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าธรรมเนียมหักเข้าหน่วยงาน
- ค่าที่พัก ค่าเดินทาง ค่าเบี้ยเลี้ยง เบิกตามระเบียบและอัตราที่ทางราชการกำหนด
- ค่าจ้างออกแบบงานกับบุคคลภายนอก ให้ยึดความประหยัดงบประมาณเป็นหลักและแสดงหลักฐานการจ้างงานชัดเจน
- ค่าจ้างเหมาทดสอบทางวิทยาศาสตร์ ให้แนบรายละเอียดอัตราค่าบริการ
- ค่าวัสดุ/อุปกรณ์ ค่าวัสดุสำนักงานที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ต้องให้รายละเอียดว่ามีวัสดุและอุปกรณ์อะไรที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินโครงการ บางอย่างผู้ประกอบการสามารถร่วมออกค่าใช้จ่ายได้หรือไม่
- ค่าวัสดุการเกษตรค่าวัสดุวิทยาศาสตร์และสารเคมี ให้แนบแจ้งรายละเอียดว่าคืออะไร

17. การรายงานความก้าวหน้าติดตามและประเมินผล : ผู้รับผิดชอบโครงการต้องดำเนินการ ดังนี้

- (1) รายงานความก้าวหน้าโครงการผ่านระบบคลินิกเทคโนโลยีออนไลน์ (CMO) รายไตรมาส
- (2) ผู้รับผิดชอบโครงการต้องให้ผู้รับบริการตอบแบบสำรวจวัดความพึงพอใจผู้รับบริการในขณะจัดกิจกรรม และผู้รับผิดชอบโครงการต้องให้ผู้รับบริการตอบแบบติดตามผลการนำไปใช้ประโยชน์หลังสิ้นสุดการดำเนินงานของโครงการ ก่อนจัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์
- (3) ผู้รับผิดชอบโครงการต้องคำนวณมูลค่าทางเศรษฐกิจ และ B/C ratio ของโครงการ
- (4) จัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์เป็นอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์พร้อมหนังสือส่งจากหน่วยงาน ไม่เกินวันที่ 30 กันยายน (วันสิ้นสุดปีงบประมาณ) ยกเว้นมีเหตุจำเป็น หรือสุดวิสัย
- (5) การขอขยายเวลา หากคาดว่าโครงการจะไม่สามารถจัดกิจกรรมตามแผนที่วางไว้และมีความจำเป็นต้องขอขยายเวลา ผู้รับผิดชอบโครงการต้องจัดทำหนังสือขอขยายเวลาโดยผู้บริหารหน่วยงานเป็นผู้ลงนาม ในหนังสือถึง ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ก่อนวันที่ 15 กันยายน แจ้งให้ สป.อว. ทราบ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

18. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการ :

การจัดกิจกรรมหรือการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการในรูปแบบต่างๆ เช่น แผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์ จดหมายข่าว วารสาร และสื่ออื่นใด **ต้องมีข้อความและสัญลักษณ์ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม** ซึ่งเป็นผู้ให้การสนับสนุนงบประมาณปรากฏทุกครั้ง และโครงการยินดีให้ความร่วมมือเข้าร่วมจัดแสดงผลงานในกิจกรรมต่างๆ ตามที่ สป.อว. ร้องขอ พร้อมทั้งทำตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ระบุในคู่มือการดำเนินงานฯ ทุกประการ

.....
(.....)

ผู้เสนอโครงการ

ตำแหน่ง**

(** ตำแหน่งในสถาบันการศึกษา)

แบบสำรวจข้อมูลความต้องการผู้ประกอบการ
แพลตฟอร์มเพิ่มศักยภาพธุรกิจชุมชน (BCE) ประจำปีงบประมาณ 2568

เรื่อง ขอเข้าร่วมแพลตฟอร์มเพิ่มศักยภาพธุรกิจชุมชน (BCE)
เรียน ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
สิ่งที่ส่งมาด้วย รายชื่อสมาชิกของสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ

ด้วย(ชื่อ นามสกุล).....นางสาวศศิวิมล จันทร์สุเทพ และคณะ.....มีความประสงค์ที่จะนำความรู้
และงานวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมและความรู้ในการเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการ ไปใช้ในการ
พัฒนาธุรกิจชุมชน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลผู้ประกอบการ

ชื่อสถานประกอบการ.....วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโก.....
ที่ตั้งสถานประกอบการ.....เลขที่ 8 หมู่ 13 ตำบลด้านทับตะโก อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี.....
พิกัดละติจูด :.....13.632610747022941.....ลองจิจูด:.....99.42821986785638.....
ชื่อประธาน.....นางสาวโสภี บัวพันธ์.....เบอร์โทร.....098 664 9615.....
ชื่อผู้ประสานงาน.....นางสาวโสภี บัวพันธ์.....เบอร์โทร.....098 664 9615.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการประกอบการ

รูปแบบธุรกิจ ☐ ผู้ประกอบการรายเดี่ยว ☐ หุ่นส่วน/ห้างหุ้นส่วน จำกัด ☐ บริษัทจำกัด ☐ ผู้ประกอบการ OTOP
☒ วิสาหกิจชุมชน ☐ สหกรณ์ ☐ กลุ่มอาชีพ ☐ กลุ่มผู้ผลิตชุมชนที่ยังไม่จดทะเบียน
☐ ผู้ประกอบการรายเดี่ยว
จำนวนสมาชิก.....15.....คน ปีที่ก่อตั้ง...พ.ศ. 2545ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ...22.....ปี
ทุนจดทะเบียน.....15,000.....บาท
ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตและจำหน่ายอยู่
ชื่อผลิตภัณฑ์.....สมุนไพรว่านเอ็นเหลือง แบบสดและอบแห้ง.....ยอดขายต่อเดือน.....500 กิโลกรัม.....
รายได้ต่อเดือน.....30,000.....บาท
ชื่อผลิตภัณฑ์.....สมุนไพรโพล แบบสดและอบแห้ง.....ยอดขายต่อเดือน.....10,000 กิโลกรัม.....
รายได้ต่อเดือน.....40,000.....บาท
กลุ่มลูกค้า.....โรงพยาบาล ร้านขายยาแผนโบราณ บุคคลทั่วไป
แหล่งจำหน่ายสินค้า(ออฟไลน์/ออนไลน์).....จำหน่ายที่วิสาหกิจชุมชนและผ่านช่องทางออนไลน์

ส่วนที่ 3 ประเด็นความต้องการพัฒนาสินค้าและบริการ

ระบุประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น และความต้องการในการพัฒนา

ปัญหาที่เกิดขึ้น	ความต้องการด้าน วัฒน.
1. สมุนไพรแบบสดและอบแห้ง มีราคาต่ำ ทำให้มีรายได้น้อย 2. ผลผลิตวัตถุดิบพืชสมุนไพรมีปริมาณมาก ล้นตลาด	1. การกลั่นน้ำมันหอมระเหยจากพืชสมุนไพรที่ปลูก 2. การแปรรูปสมุนไพรเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ 3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากน้ำมันหอมระเหย 4. การขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ 5. ช่องทางการตลาดในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

ศศิธร ลั่นพงษ์เทพ

ลงชื่อ..... น.ศ. ศศิธร ลั่นพงษ์เทพ (ตัวบรรจง)

หมายเลขโทรศัพท์ 0863591055.....

ผู้สำรวจข้อมูล

วันที่ 20/.....พ.ย./...2567..

วิภา รัตน์

ลงชื่อ..... พ.ศ. วิภา รัตน์ (ตัวบรรจง)

หมายเลขโทรศัพท์ 0986649615.....

ผู้ให้ข้อมูล

วันที่ 20/.....พ.ย./...2567..

หมายเหตุ

1. กรุณาระบุรายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการทุกคน
2. ต้องแสดงแบบสำรวจข้อมูลความต้องการผู้ประกอบการ(BCE) ทุกปีที่เสนอโครงการ

แบบฟอร์มการนำผลงานวิจัยและพัฒนาไปใช้ประโยชน์

ชื่อกลุ่ม วิชาทฤษฎีชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโก

ที่อยู่ เลขที่ 8 หมู่ 13 ตำบลด่านทับตะโก

อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี

วันที่ 20 เดือน กันยายน พ.ศ. 2567

เรื่อง การนำผลงานวิจัยและพัฒนาไปใช้ประโยชน์

เรียน ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ตามที่ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ร่วมกับ คลินิกเทคโนโลยีเครือข่าย ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่ม ศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน เพื่อนำผลงานวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปถ่ายทอด บ่มเพาะ เพิ่มศักยภาพให้แก่ชุมชน วิชาทฤษฎีชุมชน ผู้ประกอบการ กลุ่มเกษตรกร นั้น

ข้าพเจ้า นางสาวโสภี บัวผัน ชื่อกลุ่ม วิชาทฤษฎีชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโก จ.ราชบุรี และสมาชิกกลุ่ม/ชุมชน จำนวน 15.....คนได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี องค์ความรู้ด้าน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ดังนี้

เทคโนโลยี/องค์ความรู้	ผลของการใช้องค์ความรู้/เทคโนโลยี (เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย มาตรฐาน อื่น ๆ)
๑.การกลั่นน้ำมันหอมระเหยจากพืชสมุนไพร	สามารถเพิ่มรายได้จากการจำหน่ายน้ำมันหอมระเหย และนำน้ำมันหอมระเหยไปพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่
๒.การแปรรูปสมุนไพรเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ	สามารถเพิ่มรายได้จากการนำวัตถุดิบทางการเกษตรที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เช่น ใบว่านเอ็นเหลือง มาแปรรูปเป็นชาสมุนไพร ซึ่งผู้บริโภคให้การตอบรับดี

ซึ่งกลุ่มได้นำความรู้ดังกล่าวไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ การพัฒนาชุมชน พัฒนาผลิตภัณฑ์ ทำให้ สามารถเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ศิริมล ล้นทิพย์เทพ
(น.ศ. ศิริมล ล้นทิพย์เทพ)

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ขอแสดงความนับถือ

วิไล คุ้ม
(น.อ. วิไล คุ้ม)

ประธานกลุ่ม / ตัวแทนกลุ่ม

บทที่ 2 ผลการดำเนินงาน

การรายงานผลการดำเนินงาน ประกอบด้วยข้อมูล ดังนี้

2.1 แผนการดำเนินงานของโครงการ

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ (ระบุแต่ละกิจกรรม เช่น 1 มค. – 30 กย.)	สถานะการดำเนินงาน ในแต่ละกิจกรรม	
		เสร็จแล้ว	ขอขยายเวลา
1.การประชุมร่วมกับ ชุมชนเพื่อระดมความคิดเห็น ชี้แจงแผนงาน และขั้นตอนการดำเนินงาน	มีนาคม-เมษายน 2568	✓	
2.การตรวจสอบ คุณภาพของผลิตภัณฑ์ และการขอรับรอง มาตรฐาน	พฤษภาคม-กันยายน 2568		✓ อยู่ระหว่างการยื่น ขอรับรองมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์สบู่เหลว สมุนไพรพญายอ คาดว่าจะเสร็จสิ้น ภายใน 15 ตุลาคม 2568
3.การออกแบบสถานที่ ผลิตที่ได้มาตรฐาน	พฤษภาคม-กันยายน 2568		✓ อยู่ในระหว่างการ จัดทำแบบแปลน แผนผังสถานที่ผลิต ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ของวิสาหกิจชุมชนฯ จากแบบแปลน แผนผังที่ออกแบบไว้ เบื้องต้น
4.การศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้าน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ สมุนไพรให้ได้รับการ	สิงหาคม 2568	✓	

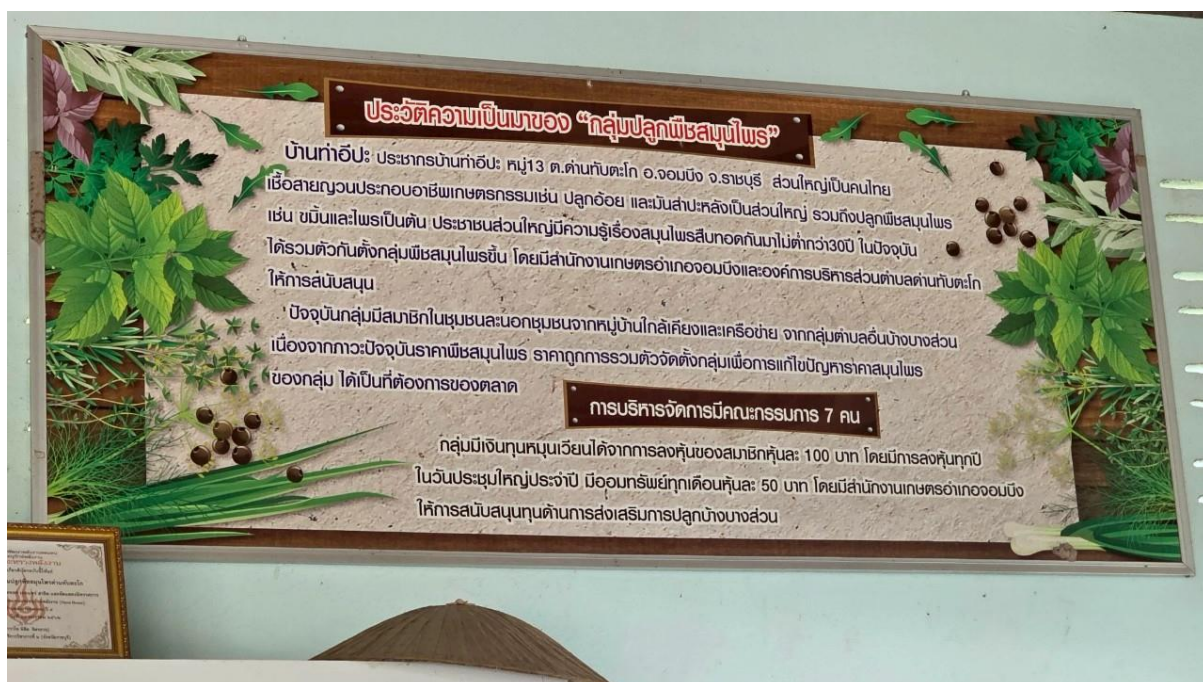
รับรองมาตรฐานและ/หรือการปลูกสมุนไพร			
5.การคิดต้นทุน การกำหนดราคาสินค้า และการทำโมเดลธุรกิจ	พฤษภาคม 2568	✓	
6.การถ่ายทอดเทคโนโลยีการจำหน่ายสินค้าออนไลน์	พฤษภาคม 2568	✓	
7.สรุปผลและจัดทำรายงานการดำเนินโครงการ	กันยายน 2568	✓	
แผนเงิน : ตามไตรมาส	202,850		

2.2 สรุปขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนของแต่ละกิจกรรมที่กำหนด

กิจกรรมที่ 1: การประชุมร่วมกับชุมชนเพื่อระดมความคิดเห็น ชี้แจงแผนงานและขั้นตอนการดำเนินงาน
วันที่ 4 เมษายน 2568 เวลา 10.00-14.00 น.

ณ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโก อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี

หัวหน้าโครงการน้ำมันหอมระเหยจากสมุนไพรสู่ผลิตภัณฑ์ Eco friendly ปีที่ 3 พร้อมด้วยคณะทำงาน ได้แก่ อาจารย์ นักวิจัย บุคลากรและนิสิตจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน และนักวิชาการเกษตร ต.ด่านทับตะโก ได้ลงพื้นที่และประชุมหารือร่วมกันกับประธานและสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโก อ.จอมบึง จ.ราชบุรี เพื่อวางแผนการดำเนินงานของโครงการฯ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยหัวหน้าโครงการได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการและรูปแบบของกิจกรรมตามแผนปฏิบัติงาน ซึ่งจะมีการจัดกิจกรรมทั้งการถ่ายทอดองค์ความรู้ การฝึกอบรมและการศึกษาดูงาน อีกทั้งยังได้หารือเบื้องต้นในการเลือกผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อขอรับรองมาตรฐาน นอกจากนี้ประธานวิสาหกิจชุมชนฯ ยังได้พาคณะทำงานโครงการฯ เยี่ยมชมแก่งท่าอิปะ ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ห่างจากวิสาหกิจชุมชนฯ เพียง 200 เมตร มีจุดเด่นคือ มีลำน้ำที่เป็นเส้นแบ่งเขตแดนธรรมชาติระหว่าง อ.จอมบึง และ อ.สวนผึ้ง และมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนในอนาคต

กิจกรรมที่ 2: การตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์และการขอรับรองมาตรฐาน

วันที่ 2 พฤษภาคม 2568 เวลา 8.30-16.30 น.

ณ ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง ศูนย์วิจัยและบริการวิชาการ
คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

โครงการน้ำมันหอมระเหยจากสมุนไพรสู่ผลิตภัณฑ์ Eco friendly ปีที่ 3 ได้จัดการอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้และการศึกษาดูงาน ซึ่งมีรายละเอียดกิจกรรม ดังนี้

1. การถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องมาตรฐานผลิตภัณฑ์และการตรวจสอบคุณภาพ

วิทยากร โดย ดร.ศศิวิมล จันทร์สุเทพ (หัวหน้าโครงการฯ) นักวิจัย หน่วยการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดด้านมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์สมุนไพรและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน

2. การถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องมาตรฐานโลหะหนักที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพรและการวิเคราะห์
 วิทยาการ โดย น.ส.จิตติมา จิรโพธิธรรม นักวิจัย หน่วยการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ
 ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง ผู้เข้าอบรมได้ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการควบคุมปริมาณ
 โลหะหนักในสมุนไพรและแนวทางการวิเคราะห์โลหะหนัก สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการควบคุมคุณภาพ
 วัตถุดิบสมุนไพรตั้งแต่ต้นทาง เพื่อยกระดับความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์

3. การอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการทำสบู่เหลวสมุนไพร
 วิทยาการ โดย ดร.ศศิวิมล จันทรสุเทพ นักวิจัย หน่วยการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ
 ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง ผู้เข้าอบรมได้ฝึกปฏิบัติการผลิตสบู่เหลวสมุนไพรผสมสารสกัด
 พญายอ สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สมุนไพรที่ปลูกโดย
 วิสาหกิจชุมชนฯ

4. การเยี่ยมชมห้องปฏิบัติการที่ให้บริการตรวจสอบคุณภาพของวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์สมุนไพร
ของศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง
ห้องปฏิบัติการที่เข้าเยี่ยมชม ได้แก่
- 1) ห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ วิจัยดิน พืชและวัสดุการเกษตร
วิทยาการ โดย ดร.ชาลินี คงสุต บรรยายการวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินและปุ๋ยอินทรีย์ และ
การสกัดการวิเคราะห์โลหะหนักในตัวอย่างน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูก
 - 2) ห้องปฏิบัติการวิเคราะห์วิจัยพฤกษเคมี

วิทยากร โดย ดร.ศิริพรรณ สุขขัง บรรยายและสาธิตการวิเคราะห์สารสำคัญในตัวอย่างพืชสมุนไพรและการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรผงโดยวิธีทำแห้งแบบพ่นฝอย

ทั้งนี้ผู้เข้าอบรมได้ขอคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเก็บรักษาตัวอย่างวัสดุปลูกและสมุนไพรที่ถูกต้องก่อนการส่งมาวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ ซึ่งจะทำให้ได้ผลวิเคราะห์ที่ถูกต้องแม่นยำที่จะสามารถนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการปลูกและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ได้อย่างถูกต้อง

5. การศึกษาดูงาน ณ โรงผลิตเครื่องต้ม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
ผู้เข้าอบรมได้เข้าเยี่ยมชมโรงผลิตเครื่องต้ม รับฟังการบรรยายและซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับการผลิตเครื่องต้มน้ำนมข้าวโพดหวาน ตรา เคยู กำแพงแสน ซึ่งผู้เข้าอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบและพัฒนาสถานที่ผลิตของวิสาหกิจชุมชนฯ นอกจากนี้ยังได้เยี่ยมชมโรงเรือนปลูกผัก ศูนย์เทคโนโลยีการเกษตรครบวงจร (ATC) ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับโรงผลิตเครื่องต้ม และได้แลกเปลี่ยนความรู้ในการปลูกและดูแลพืชผักกับผู้ดูแลการผลิตพืชผักในโรงเรือน

ในส่วนผลิตภัณฑ์ที่จะขอการรับรองมาตรฐานนั้น ทางวิสาหกิจชุมชนฯ ได้ขอให้มีการขอรับรองมาตรฐานในผลิตภัณฑ์ “สบู่เหลวสมุนไพรพญายอ” เนื่องจากเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถใช้ได้ทุกเพศทุกวัย มีความอ่อนโยน เหมาะกับทุกสภาพผิว ช่วยลดผดผื่นคันและอาการแพ้ทางผิวหนัง โดยใช้ตราสินค้า “ท่าคุณปะ” ซึ่งมีที่มาจาก “แก่งท่าอี่ปะ” แหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในบริเวณวิสาหกิจชุมชนฯ ทั้งนี้วิสาหกิจชุมชนฯ มีตราสินค้า 2 รูปแบบ ได้แก่ ตราสินค้า “ท่าคุณปะ” จะใช้สำหรับผลิตภัณฑ์จากการแปรรูปสมุนไพร ส่วนตราสินค้า “ไพรราช” ที่มีอยู่เดิมนั้น ใช้สำหรับผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรแห้ง

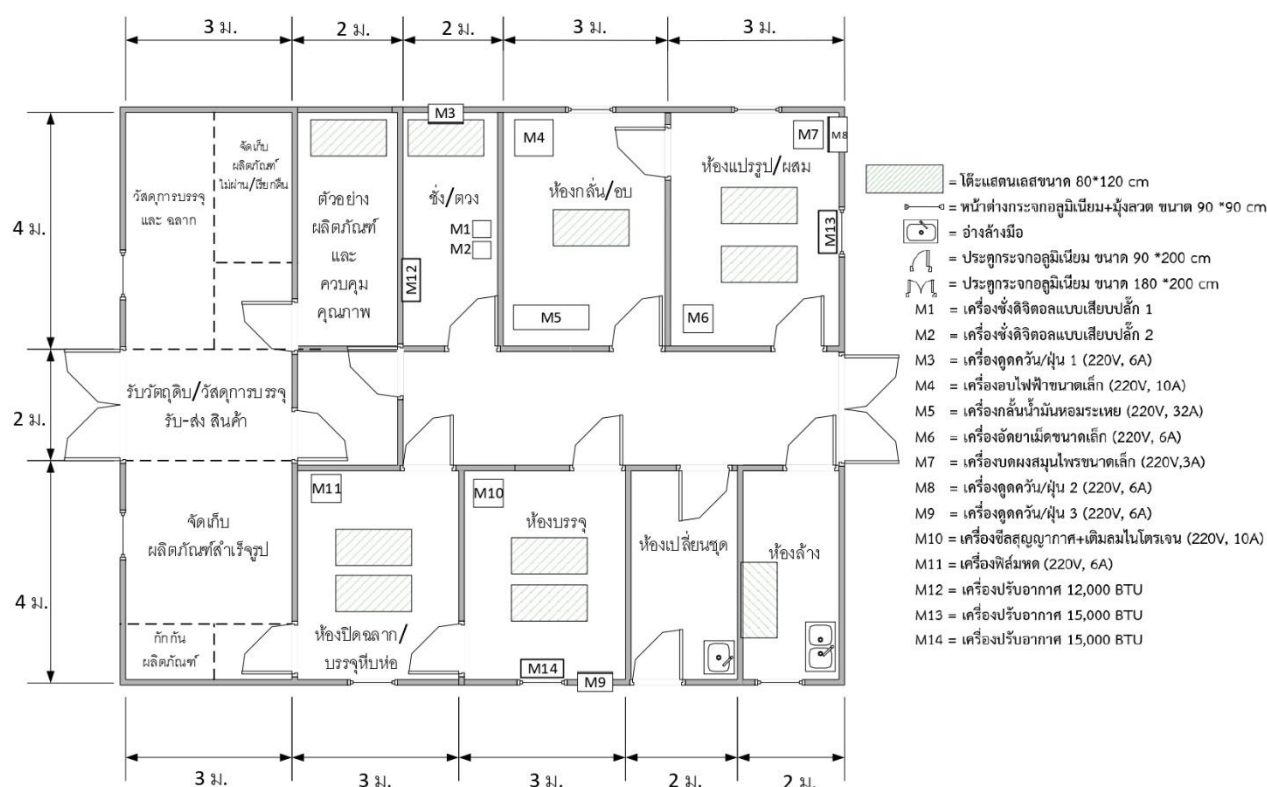
ฉลากผลิตภัณฑ์สบู่เหลวสมุนไพรพญาเสือที่ใช้ประกอบการยื่นขอรับรองมาตรฐาน

กิจกรรมที่ 3: การออกแบบสถานที่ผลิตที่ได้มาตรฐาน

วันที่ 7 พฤษภาคม 2568 เวลา 8.30-16.30 น.

ณ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรตำบลทับตะโก อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี

โครงการน้ำมันหอมระเหยจากสมุนไพรสมุนไพร Eco friendly ปีที่ 3 ได้จัดการอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ เรื่อง การออกแบบสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร วิทยากรโดย อ.ดร.นราธิป สุจินดา อาจารย์โครงการจัดตั้งภาควิชาวัฒนธรรมอาหารปลอดภัย คณะเกษตร กำแพงแสน ผู้เข้าร่วมมีความรู้และความเข้าใจในการวางแผนและออกแบบสถานที่ผลิตอย่างถูกต้องตามมาตรฐาน มีการจัดวางอุปกรณ์และเครื่องจักรที่สอดคล้องกับมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ หลักสุขลักษณะและความปลอดภัย สามารถเลือกใช้วัสดุในการก่อสร้างที่เหมาะสม ทั้งด้านความทนทาน การบำรุงรักษา และความคุ้มค่าในระยะยาว ซึ่งจะนำไปสู่การผลิตที่มีประสิทธิภาพและลดความเสี่ยงจากการปนเปื้อน นอกจากนี้วิทยากรและผู้เข้าอบรมได้ระดมความคิดเห็นในการออกแบบสถานที่ผลิตที่เหมาะสมสำหรับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรตำบลทับตะโก และนำไปจัดทำแบบแปลนแผนผังสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรของวิสาหกิจชุมชนฯ ต่อไป

กิจกรรมที่ 4: การวิเคราะห์ความต้องการของตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรและการทำโมเดลธุรกิจ

วันที่ 14 พฤษภาคม 2568 เวลา 8.30-12.00 น.

ณ วิทยาลัยชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด่านทับตะโก อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี

โครงการน้ำมันหอมระเหยจากสมุนไพรสู่ผลิตภัณฑ์ Eco friendly ปีที่ 3 ได้จัดการอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ เรื่อง แนวทางการเพิ่มมูลค่าตลาดเชิงพาณิชย์ สำหรับสินค้าสมุนไพรเพื่อเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ และการฝึกปฏิบัติ การสร้างโมเดลธุรกิจสำหรับพัฒนาสินค้าเกษตรด้วย Business Model Canvas (BMC) วิทยากรโดย อ.ดร.สุชีรา มาตยภูธร อาจารย์ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร คณะเกษตร กำแพงแสน ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้การวิเคราะห์ความต้องการของตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร พฤติกรรมผู้บริโภค การเลือกตลาดเป้าหมาย การคิดต้นทุนการผลิตสินค้าและกลยุทธ์การกำหนดราคาสินค้า ซึ่งทำให้สามารถเข้าใจทิศทางของตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรและวางแผนในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีคุณค่าและตรงตามความต้องการของผู้บริโภค สามารถตั้งราคาสินค้าให้สอดคล้องกับคุณภาพสินค้าและต้นทุน

จากการระดมความคิดของสมาชิกวิทยาลัยชุมชนฯ เพื่อสร้างโมเดลธุรกิจด้วย BMC นั้นแสดงให้เห็นว่าจุดเด่นของวิทยาลัยชุมชนฯ ได้แก่ วัตถุประสงค์สมุนไพรมีความปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP ผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีความหลากหลาย ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคได้หลายกลุ่ม มีกิจกรรมท่องเที่ยววิถีชุมชน (แก่งท่าอิฐ) และกิจกรรมแปรรูปสมุนไพรรวมทั้งการใช้สมุนไพรเพื่อการผ่อนคลาย โดยกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มลูกค้าผู้ประกอบการธุรกิจสมุนไพร ผู้ที่มาศึกษาดูงานและทำกิจกรรมแปรรูปสมุนไพรซึ่งเป็นผู้สูงอายุและคนที่สนใจสุขภาพ และกลุ่มลูกค้าบุคคลทั่วไปที่สนใจเรื่องสมุนไพร

โมเดลธุรกิจเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สมุนไพรของวิสาหกิจชุมชน

กลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโก จังหวัดราชบุรี

**ตารางที่ 1 โมเดลธุรกิจเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สมุนไพรของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพร
ด้านทับตะโก จังหวัดราชบุรี (Business Model Canvas)**

Key Partners (KP)	Key Activities (KA)	Value Propositions (VP)	Customer Relationships (CR)	Customer Segments (CS)
พันธมิตรหรือเครือข่ายธุรกิจ -คนในชุมชนด้านทับตะโก อ.จอมบึง จ.ราชบุรี -เครือข่ายกลุ่มปลูกพืชสมุนไพร -โรงงานผู้รับผลิตสินค้าสมุนไพร (OEM) -สำนักงานเกษตรอำเภोजอมบึง จ.ราชบุรี -หน่วยงานราชการต่างๆ -สถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จ.นครปฐม มหาวิทยาลัยราชภัฏจอมบึง จ.ราชบุรี -บริษัทขนส่งสินค้า เช่น ไปรษณีย์ไทย	กิจกรรมสำคัญที่ทำให้เกิดสินค้า -การสร้างตราสินค้า “ท่า-คุณ-ปะ” และตราสินค้า “ไพรราช” ให้เป็นที่รู้จักด้วยการสร้างช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น เช่น สร้างเว็บไซต์ของกลุ่มวิสาหกิจ -สร้างคุณค่าจากการท่องเที่ยววิถีชุมชน แก่งท่าอิปะ เรียนรู้เมนูอาหารจากพืชผักและสมุนไพรพื้นบ้านที่นำมาประกอบอาหาร เครื่องดื่ม และขนม -พัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าสมุนไพรของกลุ่มให้ได้รับการรับรองมาตรฐานในการผลิต ในระยะเริ่มต้นวางแผนการจ้างผลิตสินค้าจากโรงงาน (OEM) -วางแผนและออกแบบโรงงานผลิตสมุนไพรในพื้นที่ของกลุ่มวิสาหกิจ -อบรมสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจให้มีความรู้ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์และสามารถเป็นวิทยากรสื่อสารให้ความรู้ได้	คุณค่า คุณประโยชน์ให้กับลูกค้า -ปลูกพืชสมุนไพร ด้วยระบบ GAP พืชอาหาร ซึ่งเป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์สินค้าของวิสาหกิจชุมชน -ผลิตภัณฑ์สินค้ามีความหลากหลาย 6 กลุ่มผลิตภัณฑ์ (1) สมุนไพรสดและสมุนไพรตากแห้ง (2) ยาสมุนไพร (ชนิดแคปซูลและผง) (3) น้ำมันนวดและยาต้มสมุนไพร (4) เครื่องสำอางและแชมพูสระผม (5) อาหารและเครื่องดื่มสมุนไพร (6) ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดอเนกประสงค์ -กิจกรรมกับทางวิสาหกิจชุมชน เช่น กิจกรรมทำสบู่สมุนไพร กิจกรรมทำลูกประคบ กิจกรรมแช่เท้าผ่อนคลายด้วยสมุนไพร กิจกรรมเรียนรู้การผลิตพืชสมุนไพร ตามมาตรฐาน GAP เป็นต้น	การสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า - Line หัวหน้ากลุ่มวิสาหกิจ -แฟนเพจ Facebook “วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโก”	กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย -กลุ่มลูกค้าผู้ประกอบการธุรกิจสมุนไพร -กลุ่มลูกค้าส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มาศึกษาดูงานและทำกิจกรรมแปรรูปสมุนไพร ซึ่งเป็นผู้สูงอายุ คนที่สนใจสุขภาพ -กลุ่มลูกค้าบุคคลทั่วไป ที่สนใจเรื่องสมุนไพร
	Key Resources (KR)		Channels (CH)	

	ทรัพยากรสำคัญ -ประธานกลุ่มมีใบประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย -โรงเรียนสำหรับตากวัตถุดิบสมุนไพร -เครื่องสกัดน้ำมันหอมระเหย -โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้มาตรฐาน -ช่องทางการประชาสัมพันธ์ กิจกรรม และผลิตภัณฑ์สินค้าของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโก -เงินทุน -ที่ดินและแหล่งน้ำ -บุคลากรที่มีความรู้เรื่องการปลูกพืชสมุนไพร และการแปรรูปสมุนไพร	-กิจกรรมท่องเที่ยววิถีชุมชน แก่งท่าอิบะ แม่น้ำลำภาชี	ช่องทางในการเข้าถึงลูกค้า -หน้าร้าน ตั้งอยู่ที่วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโก อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี -ช่องทางออนไลน์ ช่องทาง Line หัวหน้ากลุ่ม หรือโทรศัพท์สั่งซื้อสินค้า จัดส่งทางไปรษณีย์ - ออกร้านตามงานแสดงสินค้าประจำจังหวัด และพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง	
Cost Structure (C\$)		Revenue Streams (R\$)		
ต้นทุนทั้งหมดที่ก่อให้เกิดสินค้า -ต้นทุนหลักจากการผลิตสินค้า ประกอบด้วย ค่าวัตถุดิบ ค่าเช่าอุปกรณ์ ค่าบรรจุภัณฑ์ ค่าแรงงาน ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำ ค่าจ้างOEM ฯลฯ -ต้นทุนในการวางแผนลงทุนสร้างโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้มาตรฐานในพื้นที่วิสาหกิจชุมชน -ต้นทุนในการลงทุนสร้างเว็บไซต์และคนดูแลระบบช่องทางการติดต่อออนไลน์ -ต้นทุนในการบริหารทรัพยากรบุคคล การสร้างทีมวิทยากร สร้างทีมประชาสัมพันธ์และฝ่ายขาย		แหล่งที่มาของรายได้ -รายได้จากการขายวัตถุดิบสมุนไพรให้ผู้ประกอบการธุรกิจ -รายได้จากการขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้กับลูกค้ากลุ่มผู้สูงอายุ และคนรักสุขภาพ -รายได้จากการเป็นแหล่งเรียนรู้ การปลูกพืชสมุนไพร และกิจกรรมการแปรรูปสมุนไพรอย่างง่ายเพื่อการใช้เองในครัวเรือน		

ที่มา: การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสร้างโมเดลธุรกิจเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สมุนไพร

เมื่อ 14 พฤษภาคม 2568

ภาพบรรยากาศการฝึกปฏิบัติการสร้างโมเดลธุรกิจเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สมุนไพรของวิสาหกิจชุมชน
กลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโก จังหวัดราชบุรี ด้วย Business Model Canvas (BMC)

ภาพที่ 1 ผู้เข้าอบรมระดมความคิดเพื่อฝึกปฏิบัติสร้างโมเดลธุรกิจ ด้วย Business Model Canvas
ที่มา: ภาพบรรยากาศการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เมื่อ 14 พฤษภาคม 2568

ภาพที่ 2 ผู้เข้าอบรมเขียนข้อมูลความคิดเห็นลงในกระดาษโน้ตโพสต์อิท และนำไปติด
ที่มา: ภาพบรรยากาศการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เมื่อ 14 พฤษภาคม 2568

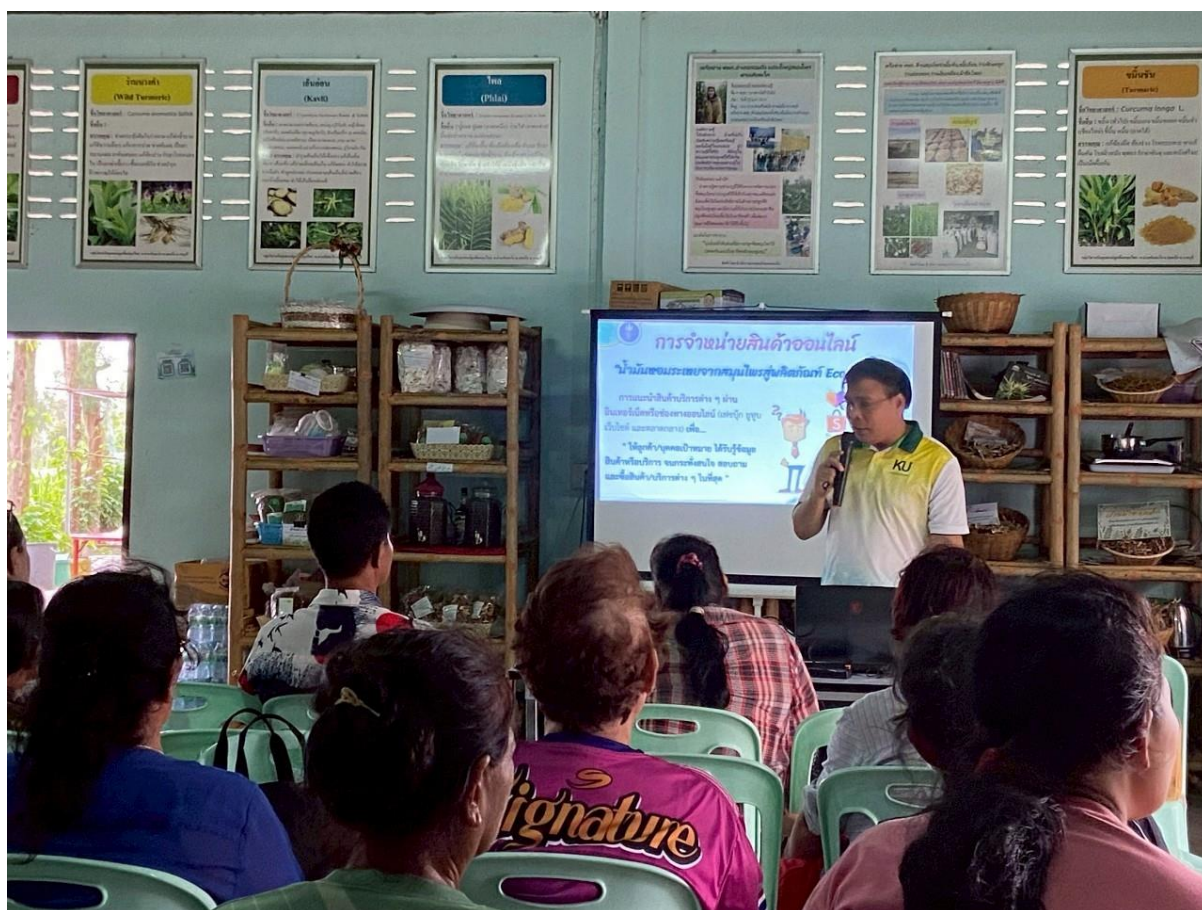
ภาพที่ 3 รวบรวมความคิดและอภิปรายเพื่อปรับปรุงโมเดลธุรกิจ
ที่มา: ภาพบรรยากาศการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เมื่อ 14 พฤษภาคม 2568

กิจกรรมที่ 5: การถ่ายทอดเทคโนโลยีการจำหน่ายสินค้าออนไลน์

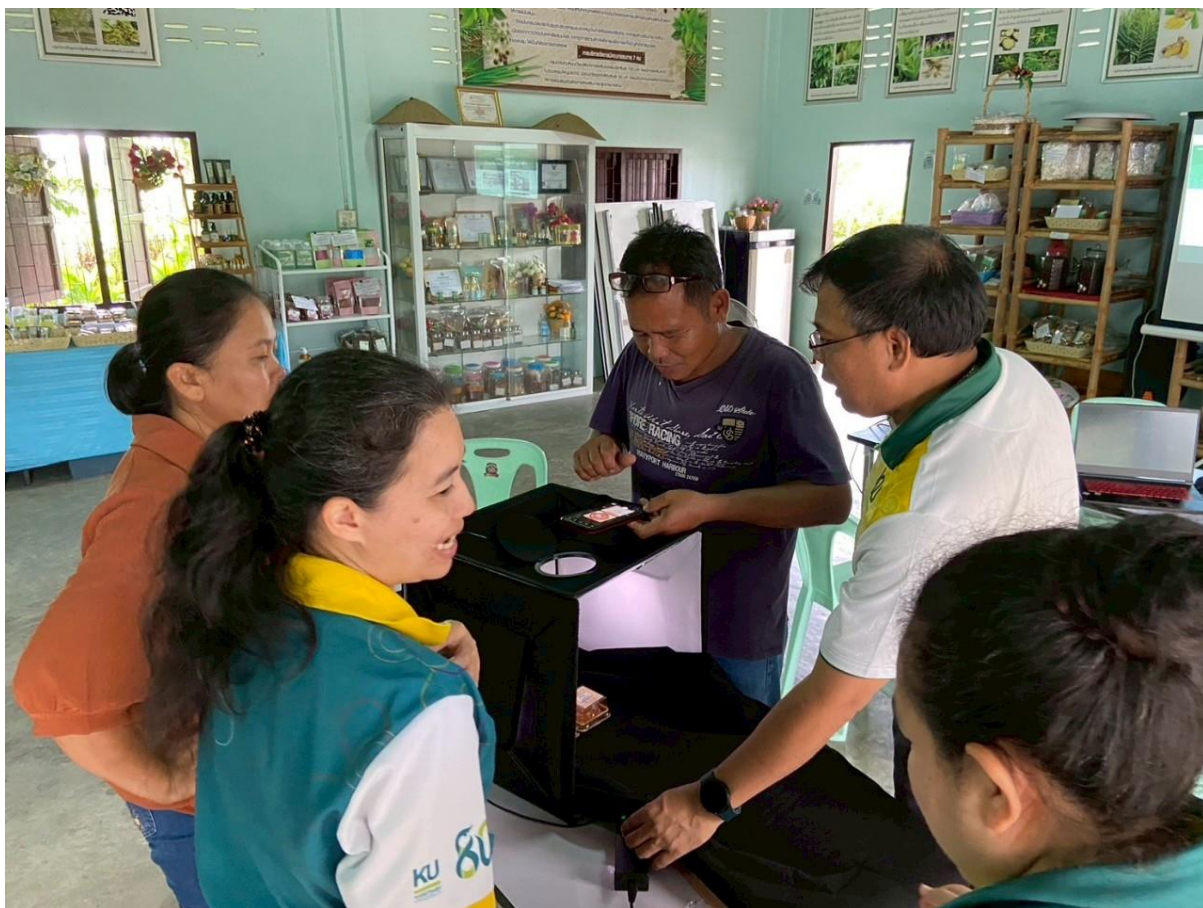
วันที่ 14 พฤษภาคม 2568 เวลา 13.00-16.30 น.

ณ วิทยาลัยชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านทับตะโก อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี

โครงการน้ำมันหอมระเหยจากสมุนไพรสู่ผลิตภัณฑ์ Eco friendly ปีที่ 3 ได้จัดการอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ เรื่อง เทคโนโลยีการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ วิทยาการโดย อ.ดร. เกษมสันต์ สุกสรณ์ อาจารย์ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร คณะเกษตร กำแพงแสน ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้การสื่อสารทางการตลาด กลยุทธ์การตลาดออนไลน์ ระบบการขนส่งสินค้า แผนการตลาดอินเทอร์เน็ต การสร้างเพจสินค้า และเว็บไซต์ การถ่ายภาพสินค้าด้วยมือถือ และการขายสินค้าในแพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น Line Shopping, Instagram และ SHOPEE ซึ่งทำให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจขั้นตอนและช่องทางในการนำผลิตภัณฑ์เข้าสู่ตลาดออนไลน์ เพิ่มโอกาสในการขยายฐานลูกค้าและสร้างยอดขายได้เพิ่มขึ้น ตอบสนองต่อพฤติกรรมผู้บริโภคที่นิยมซื้อสินค้าผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

กิจกรรมที่ 6: การศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน

วันที่ 26 สิงหาคม 2568 เวลา 8.30-14.00 น.

ณ วิสาหกิจชุมชนไทยเฮอร์บเซ็นเตอร์ ต.ไทรมา อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี

โครงการน้ำมันหอมระเหยจากสมุนไพรสู่ผลิตภัณฑ์ Eco friendly ปีที่ 3 ได้จัดให้มีการเยี่ยมชมสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรและสวนสมุนไพรของวิสาหกิจชุมชนไทยเฮอร์บเซ็นเตอร์ โดยผู้เข้าอบรมได้เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่ถูกต้องในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรและเครื่องสำอางให้ได้มาตรฐาน ตลอดจนการจัดเตรียมสถานที่ผลิตที่เหมาะสมและสอดคล้องกับข้อกำหนดด้านคุณภาพและความปลอดภัย อีกทั้งยังเป็นการเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจชุมชน ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาร่วมกันและประเทศอย่างเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป ซึ่งมีหัวข้อการบรรยายและกิจกรรม ดังนี้

- การบรรยาย การผลิตสินค้าสมุนไพรและเครื่องสำอางให้มีมาตรฐานและการต่อยอดเชิงพาณิชย์ โดย นายธวัช จรุงพิรวงศ์ ประธานวิสาหกิจชุมชนไทยเฮอร์บเซ็นเตอร์
- การบรรยาย มาตรฐานของสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดย นายณัฐกิตติ์ จรุงพิรวงศ์ รองประธานวิสาหกิจชุมชนไทยเฮอร์บเซ็นเตอร์
- การบรรยายและปฏิบัติ การแปรรูปสมุนไพร โดย นางสาวอุบลรัตน์ มโนศิลป์ แพทย์แผนไทยแพทย์ชำนาญการพิเศษ

สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่:

<https://www.facebook.com/share/r/1XpX55tewb/>

2.3 การประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมของโครงการ

จากการประเมินผลการฝึกอบรมด้วยการใช้แบบสอบถาม พบว่าผู้เข้าร่วมฝึกอบรมมีความพึงพอใจด้านคุณภาพการให้บริการจัดฝึกอบรมเฉลี่ย 90.2 เปอร์เซ็นต์ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้ไปขยายผลได้ทั้งประยุกต์เป็นองค์ความรู้ใหม่ เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้/ เผยแพร่ต่อ และให้คำปรึกษา/ ให้บริการได้ 85.3 เปอร์เซ็นต์ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์กับการประกอบอาชีพได้ 88.6 เปอร์เซ็นต์ และมีความพึงพอใจหลังการรับบริการฝึกอบรมเฉลี่ย 92.5 เปอร์เซ็นต์

บทที่ 3 สรุปผลการดำเนินงาน

3.1 สรุปผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของโครงการในภาพรวม ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ

ผลผลิต/ผลลัพธ์ (ปี 2565)	หน่วย	ค่าเป้าหมาย	
		แผน	ผล
1. จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนสมาชิกในกลุ่ม (สมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 25 คน)	คน	13	28
2. จำนวนเทคโนโลยีที่ถ่ายทอด - เทคโนโลยีการสกัดน้ำมันหอมระเหย - การพัฒนาต้นแบบบรรจุภัณฑ์น้ำมันหอมระเหยจากสมุนไพร - การตรวจสอบคุณภาพน้ำมันหอมระเหยและมาตรฐานน้ำมันหอมระเหย	เรื่อง	2	3
3. จำนวนชนิดน้ำมันหอมระเหยบริสุทธิ์ที่สกัดจากพืชสมุนไพรที่ปลูก	ชนิด	3	4
4. จำนวนวิทยากรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้	คน	3	3
5. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	80	91
6. จำนวนผู้นำความรู้/เทคโนโลยีที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	ร้อยละ	60	89
7. สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น (B/C ratio)	เท่า	1	1
8. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านหัตถะโกมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	10	15
9. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรด้านหัตถะโกมีโมเดลธุรกิจ Business Model Canvas ในการดำเนินงานอย่างน้อย	โมเดล	1	1

ผลผลิต/ผลลัพธ์ (ปี 2566)	หน่วย	ค่าเป้าหมาย	
		แผน	ผล
1. จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี	คน	30	31
2. จำนวนเทคโนโลยีที่ถ่ายทอด - การออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์และสร้าง Story telling ให้ผลิตภัณฑ์ - “Eco Friendly Product” ผลิตภัณฑ์ทางเลือกใหม่ แก้วกัญญาหาสิ่งแวดล้อม - การพัฒนาและสร้างสรรค์บรรจุภัณฑ์น้ำมันหอมระเหยจากสมุนไพร - ผลิตภัณฑ์ Eco friendly จากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหย “ผลิตภัณฑ์ผงพร้อมขง ต้ม” - ผลิตภัณฑ์ Eco friendly จากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหย “ครีมนวดคลายเส้น” - ผลิตภัณฑ์ Eco friendly จากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหย “น้ำมันนวดสมุนไพร” - ผลิตภัณฑ์ Eco friendly จากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหย “ชาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ”	เรื่อง	3	7

3. ผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์จากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหยที่ได้รับการพัฒนาใหม่ (มีความเป็น Eco Friendly และมี Story telling)	ผลิตภัณฑ์	3	6
4. จำนวนวิทยากรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้	คน	3	4
5. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	85	95
6. จำนวนผู้นำความรู้/เทคโนโลยีที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	คน	15	15
7. สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น (B/C ratio)	เท่า	1.2	1.2

3.2 สรุปผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (ปีที่ดำเนินการในปัจจุบัน)

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ค่าเป้าหมาย	
		แผน	ผล
1. จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี	คน	30	30
2. จำนวนเทคโนโลยีที่ถ่ายทอด (ระบุรายละเอียดองค์ความรู้เทคโนโลยี) - มาตรฐานผลิตภัณฑ์และการตรวจสอบคุณภาพ - มาตรฐานโลหะหนักที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพรและการวิเคราะห์ - การทำสบู่เหลวสมุนไพร - การออกแบบสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร - แนวทางการเพิ่มมูลค่าตลาดเชิงพาณิชย์ สำหรับสินค้าสมุนไพร เพื่อเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ - การสร้างโมเดลธุรกิจสำหรับพัฒนาสินค้าเกษตรด้วย Business Model Canvas (BMC) - เทคโนโลยีการจำหน่ายสินค้าออนไลน์	เรื่อง	2	7
3. จำนวนชนิดน้ำมันหอมระเหยบริสุทธิ์ที่สกัดจากพืชสมุนไพรที่ปลูก	ชนิด	0	0
4. ผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์จากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหยที่ได้รับการพัฒนาใหม่ (มีความเป็น Eco Friendly และมี Story telling)	ผลิตภัณฑ์	0	1
5. จำนวนผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นผ่านการรับรองมาตรฐาน	ผลิตภัณฑ์	1	1
6. จำนวนวิทยากรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้	คน	3	3
7. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	85	85
8. จำนวนผู้นำความรู้/เทคโนโลยีที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	คน	15	15
9. สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น โดยคำนวณจากสูตร สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจ = กระแสเงินสดสุทธิ/ต้นทุนเงินทุนที่ใช้ดำเนินการ *กระแสเงินสดสุทธิ (หรือผลประโยชน์สุทธิหรือรายได้สุทธิ) = (รายได้ทางตรง + รายได้ทางอ้อม) - ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานที่ทำให้เกิดรายได้ **ต้นทุนเงินทุนที่ใช้ดำเนินการ = (เงินอุดหนุนที่ได้รับ * อัตราต้นทุนของเงินงบประมาณที่ได้รับ) + เงินทุนที่คณะกรรมการอนุมัติให้ใช้เพิ่มในปีนั้นๆ * อัตราต้นทุนของเงินฝากธนาคาร (ถ้ามี) + เงินกู้ที่คณะกรรมการอนุมัติในปีนั้นๆ * อัตราต้นทุนของเงินกู้ (ถ้ามี)	เท่า	1.3	1.3

3.3 การประเมินผลกระทบจากการดำเนินโครงการ

(1) ผลกระทบทางเศรษฐกิจ เช่น รายได้ที่เพิ่มขึ้น และต้นทุนที่ลดลง เป็นต้น โดยแสดงข้อมูลเปรียบเทียบ ก่อน - หลังดำเนินโครงการ (ระบุที่มาของข้อมูล) พร้อมแสดงวิธีการคำนวณให้ชัดเจน

วิสาหกิจชุมชนฯ มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 10 เปอร์เซ็นต์ จากการจำหน่ายสบู่เหลวสมุนไพรพวยาย ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่

(2) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการลดของเสียจากกระบวนการผลิต เป็นต้น โดยแสดงข้อมูลเปรียบเทียบก่อน - หลังดำเนินโครงการ (ระบุที่มาของข้อมูล) พร้อมแสดงกระบวนการดำเนินให้ชัดเจน

สามารถนำสมุนไพรพวยายมาเพิ่มมูลค่าได้ จากเดิมที่มีการเพาะปลูกพวยายในแปลงเพาะปลูกของวิสาหกิจชุมชนฯ และจำหน่ายเป็นวัตถุดิบพืชสดหรือวัตถุดิบพืชแห้ง แต่จากการอบรมสามารถนำพวยายมาแปรรูปและเพิ่มมูลค่า สร้างรายได้และลดการเหลือทิ้งของผลผลิตในช่วงที่ผลผลิตล้นตลาด

(3) ผลกระทบด้านสังคม เช่น สร้างความร่วมมือในชุมชน และยกระดับคุณภาพชีวิต เป็นต้น โดยแสดงกระบวนการดำเนินให้ชัดเจน

หากการดำเนินการจัดตั้งสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ออกแบบไว้เสร็จสิ้น จะทำให้เกิดการร่วมมือร่วมใจของสมาชิกในวิสาหกิจชุมชนฯ ในการผลิตและจัดจำหน่ายสินค้า เนื่องจากสินค้าได้มาตรฐานและสามารถผลิตและขอรับรองมาตรฐานได้เองในชุมชน โดยไม่ต้องพึ่งพาบริษัทเอกชน

3.4 สรุปกิจกรรมที่บรรลุเป้าหมายตามแผนการดำเนินงานของโครงการ (ตั้งแต่ปีแรก - ปัจจุบัน) และที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนการดำเนินงานของโครงการ (พร้อมระบุเหตุผลและแนวทางการดำเนินงานในปีต่อไป)

- ปีที่ 1 (พ.ศ. 2565)

แผนการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน
กิจกรรมที่ 1 การสร้างองค์ความรู้เรื่องเทคโนโลยี การสกัดน้ำมันหอมระเหย	ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดองค์ความรู้ ในเรื่อง 1. เทคโนโลยีการสกัดน้ำมันหอมระเหย ด้วยระบบการกลั่นไอน้ำ 2. การพัฒนาต้นแบบบรรจุภัณฑ์น้ำมันหอมระเหยจากสมุนไพร 3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ Eco friendly จากน้ำมันหอมระเหยเบื้องต้น
กิจกรรมที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพน้ำมันหอม ระเหยให้มีมาตรฐาน	ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดองค์ความรู้ ในเรื่อง การตรวจสอบ คุณภาพและแนวทางการขอรับรองมาตรฐานน้ำมันหอมระเหย

- ปีที่ 2 (พ.ศ. 2566)

แผนการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน
กิจกรรมที่ 1 การสร้างองค์ความรู้เรื่องเทคโนโลยีการแปรรูปสมุนไพรและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหย	ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดองค์ความรู้ในเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ Eco friendly จากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหย ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ผงพร้อมขงดื่ม ครีมนวดคลายเส้น น้ำมันนวดสมุนไพร ชาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ
กิจกรรมที่ 2 การออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์	ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดองค์ความรู้ในเรื่องการออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์และสร้าง Story telling ให้ผลิตภัณฑ์ “Eco Friendly Product” ผลิตภัณฑ์ทางเลือกใหม่ แก้วกวดปัญหาสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาและสร้างสรรค์บรรจุภัณฑ์น้ำมันหอมระเหยจากสมุนไพร ซึ่งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ มีผลิตภัณฑ์หลากหลายชนิดจากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหยภายใต้ชื่อ “ไพรราช” ซึ่งมาจากคำว่า “ไพร” ที่หมายถึง พญาป่าไพรที่พร้อมพรังไปด้วยพืชพรรณธรรมชาติและสมุนไพรที่มีคุณประโยชน์มากมาย มารวมกับคำว่า “ราช” ที่หมายถึง จังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นถิ่นกำเนิดของผลิตภัณฑ์เหล่านี้ จึงนับว่าชื่อ “ไพรราช” นั้น เป็นชื่อที่ไพเราะ สามารถแสดงตัวตน อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังได้ร่วมกันออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้ตรงกับอัตลักษณ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ และส่งเสริมภาพลักษณ์ Eco friendly ของผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากสมุนไพรและน้ำมันหอมระเหยจากธรรมชาติ โดยใช้สีเขียวธรรมชาติ ดูสบายตา เป็นโทสีหลักบนบรรจุภัณฑ์

- ปีที่ 3 (พ.ศ. 2568)

แผนการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน
กิจกรรมที่ 1 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ผ่านการรับรองมาตรฐานและการจัดเตรียมสถานที่ผลิต	ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดองค์ความรู้ในเรื่องมาตรฐานผลิตภัณฑ์และการตรวจสอบคุณภาพ มาตรฐานโลหะหนักที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพรและการวิเคราะห์ การทำสบู่เหลวสมุนไพร และการออกแบบสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร ในส่วนผลิตภัณฑ์ที่จะขอการรับรองมาตรฐานนั้น ทางวิสาหกิจชุมชนฯ ได้ขอให้มีการขอรับรองมาตรฐานในผลิตภัณฑ์ “สบู่เหลวสมุนไพรพญายอ” เนื่องจากเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถใช้ได้ทุกเพศทุกวัย มีความอ่อนโยน เหมาะกับทุกสภาพผิว ช่วยลดผดผื่นคันและอาการแพ้ทางผิวหนัง โดยใช้ตราสินค้า “ท่าคุณปะ” ซึ่งมีที่มาจาก “แก่งท่าอ๊ะ” แหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในบริเวณวิสาหกิจชุมชนฯ ทั้งนี้วิสาหกิจชุมชนฯ มีตราสินค้า 2 รูปแบบ ได้แก่ ตราสินค้า “ท่าคุณปะ” จะใช้สำหรับผลิตภัณฑ์จากการแปรรูปสมุนไพร ส่วนตราสินค้า “ไพรราช” ที่มีอยู่เดิมนั้น ใช้สำหรับผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรแห้ง ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างการขอรับรองมาตรฐาน สำหรับการเตรียมสถานที่ผลิตนั้นได้จัดให้มีการศึกษาดูงานในหน่วยงานที่มีสถานที่ผลิตที่ได้มาตรฐาน เพื่อใช้เป็นแนวทางให้แก่วิสาหกิจชุมชนฯ ในการจัดเตรียมสถานที่ผลิต โดยได้ระดมความคิดเห็นในการออกแบบแบบแปลนแผนผังสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรของวิสาหกิจชุมชนฯ แล้ว และอยู่ในระหว่างการจัดทำแบบแปลนแผนผังฉบับสมบูรณ์

กิจกรรมที่ 2 การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการทำธุรกิจ และแนวทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ	ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดองค์ความรู้ในเรื่องแนวทางการเพิ่มมูลค่าตลาดเชิงพาณิชย์ สำหรับสินค้าสมุนไพรเพื่อเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ การฝึกปฏิบัติการสร้างโมเดลธุรกิจสำหรับพัฒนาสินค้าเกษตรด้วย Business Model Canvas (BMC) และเทคโนโลยีการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ มีการระดมความคิดเห็นของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนฯ ในการจัดทำ BMC ของวิสาหกิจชุมชนฯ
--	--

3.5 สรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณตามรายการกิจกรรมที่ระบุไว้ในข้อเสนอโครงการ

ปีงบประมาณ (พ.ศ. 2568)	งบประมาณที่ได้รับบริการ สนับสนุน (บาท)	งบประมาณที่ใช้ จ่าย (บาท)	งบประมาณ คงเหลือ (บาท)	หมายเหตุ
การประชุมร่วมกับชุมชนเพื่อระดม ความคิดเห็น ชี้แจงแผนงานและ ขั้นตอนการดำเนินงาน	5,700	7,290	-1,590	
การตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และการขอรับรองมาตรฐาน	73,350	79,500	-6,150	
การออกแบบสถานที่ผลิตที่ได้ มาตรฐาน	45,000	47,500	-2,500	
การศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้าน การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้ได้รับ การรับรองมาตรฐานและ/หรือการ ปลูกสมุนไพร	26,500	29,000	-2,500	
การวิเคราะห์ความต้องการของตลาด ผลิตภัณฑ์สมุนไพรการคิดต้นทุน การ กำหนดราคาสินค้า และการทำโมเดล ธุรกิจ	17,400	18,660	-1,260	
การถ่ายทอดเทคโนโลยีการจำหน่าย สินค้าออนไลน์	20,400	20,900	-500	
สรุปผลและจัดทำรายงานการดำเนิน โครงการ	14,500	0	14,500	
รวม	202,850	202,850	0	